Rigas Awise

Redakzijas un ekspedizijas adrese: Rigâ, Maslâ Grehzineeku eelâ Nr. 2.
Redakzijas un ekspedizijas telefons Nr. 549.

Awise iznahk katru deenu, isņemot swehtdeenas un swehtku deenas.

Sludinajumi maksâ: par sihku rakstu zindiņu pehz lekstа 10 kap., preekschpusē 30 kap.

Pirmais gads.

Maksâ ar peesuhtischanu:
par 1 gadu 5 rbl. 50 kap.
„ 1/2 „ 2 „ 80 „
„ 1/4 „ 1 „ 50 „
„ 1 mehnesi — „ 80 „

Bes peesuhtischanas:
par 1 gadu 4 rbl. — kap.
„ 1/2 „ 2 „ — „
„ 1/4 „ 1 „ — „
„ 1 mehnesi — „ 40 „

№ 4. Zeturtdeen, 18. (31.) julijâ. 1902.

„Baltijas Wehstnesis" uf jauna zeka.

„Baltijas Wehstnesis" sawâ pirmdeenas nummurâ pasneedsis pahrspreebumu ar usraksiu „Rigas Latweeschu teatra leetâ", kursch galigi apstiprina, ka schis laikraksts usņehmis jaunu zeku. Ka awises isturetschanâs pahrgrosijusees pehz winas senakâ galwenâ redaktora F. Weinberga aiseeschanas, to wispahrigi sajuta un daschkahrt ari tuhlin atklahli issazija, neluhkojot uf to, ka „Baltijas Wehstnesis" kahdu laiku nebewa eewehrojama eemesla pahrmeschanai, ka winsch buhtu grosijees. Winsch gan usņehma „Balss" redaktora A. Webera kga nebeidsamos strihda rakstus pret „Wahrdu" un beidsot ari wina gara raschojumu, kas saujâs „Isskaidrojums Friedricha Weinberga kunga leetâ"; bet schee raksti bij eesuhtiti no tahdas puses, kurai tagadejâ atkarigâ „Baltijas Wehstnescha" redakzija nebrihksteja pretotees. Pate redakzija it kâ meginaja turetees fahrnus un issargatees no atklahtas usstahschanâs pret sawu agrako galweno wadoni. Deemschehl nekahda iswairischanâs tai naw ilgi lihdzejuse: tai beidsot wajadsejis kost ruhgtajâ ahbolâ un eet pee sawa agrakâ galwenâ redaktora nakengaschanas, ko wina tad ari pastrahdajuse sawâ minetâ pirmdeenas eewadraksti.

Raksts nenodarbojas ar padomeem teatra leetas meizinaschanai, bet puhlas tur peerahdit, ka F. Weinbergs ir pilns waldischanas kahribas un wiļada posta zehlonis tikpat Latweeschu beedribâ, kâ art pee wispahrejeem Latweeschu zenteeneem. Mehs te dsirdam ta meldina atbalsu, kahdu weselu gadu atpakaļ A. Webera kgs uswilka „Balsî" ar daudsi leelaku sparu. Kas tolaik lasijis „Balss" garo usbrukschanas rakstu feriju pret F. Weinbergi un pret to no pehdejâ wadito „Baltijas Wehstnesi", tas sinâs, ka scheem rakstieem nebij nekahdu leetas isskaidroschanas noluhku, bet ka tee greesâs weenigi pret F. Weinberga personu. Weenigais ihstais mehrkis teem bij, satrizinat F. Weinberga ţwaru un eespaidu Latweeschu publikâs leetâs, it sewischki pee Latweeschu pilsoneem, nahkameem wehletajeem. Schim paschâm mehrkam kalpo ari augschminetais „Baltijas Wehstnescha" jaunakais apzerejums „teatra leetâ".

Mums te jausrahda uf dihwaino domu weenadibu, kahdu schai leetâ „Balss" un „Baltijas Wehstnesis" parahda ar Wahzu presi un pehdejâs lihdzsteji „Deenas Lapu". Sina, ka F. Weinbergs atkal atgreesees pee schurnalistikas, no Wahzu preses tuhlin tika apsweikts naidigi. Tapat lasitajai publikai buhs atminams, ar kahdu nikn mu Wahzu prese isturejâs pret to no F. Weinberga wadito „Baltijas Wehstnesi" Rigas un zitu pilsehtu wehleschanu laikâ. Mehs pahrleezinati, ka muhsu Wahzu prese sawas un sawas grupas intereses labi saprot. Ja F. Weinberga rihziba wehleschanu jautajumâ kaitetu Newahzeeschu leetai, tad Wahzu prese par to nesakarsetos. Winas usbruzeeni pret F. Weinbergi gaischi leezina, ka wina eerauga pehdejâ rakstus un padomus par kaitigeem preeksch Wahzu interesem. Un wina schat sinâ nebuht nemaldas. Ja isdodas ispostit to no F. Weinberga pee Latweeschu pilsehtas wehletajeem eeguhto swaru, tad Wahzu leetai daudz lihdzets. Tad Latweeschu wehletaju saweenoschana apgruhtinata. Personifks swars pee Latweeschem wispahrigi wehl ir tahds wahjisch un ne weegli isaudsinams stahdinisch. Sewischki pee tahda ne wisai patihkama darba, kahds ir Latweeschu pilsehtas wehletaju pulzinaschana un kopâ tureschana wehleschanu sihņâ, nahkas deesgan gruhti peedabut spehjigas personas. Tadehl ir sawads goda darbs, kahdu tagad pastrahdâ „Baltijas Wehstnesis" un „Balss", brahļigi raksnadamees sem ta wihra masâs autoritates, kas no minetâ pulzinaschanas darba naw atrahwees!

Talsni smeekligs ir pahrmetums, ka F. Weinbergi wadot „waldischanas kahre". Kur gan schi kahre wareja tagad rastees, kad to gadu desmitus neweens zilweks pee Weinberga naw redsejis. Raksturi tik peepeschi nepahrgrofas. Ar wiseem galweneem Latweeschu publikeem darbineekeem F. Weinbergs gadeem kopâ strahdajis, un neweens naw schehlojees pee wina par „waldischanas kahri". Pehdejo F. Weinbergs pawisam nekad naw pasinis. Nekad tas naw dsirdets pehz „waldischanas" waj „amateem", labpraht atstahdams pehdejos ziteem. Weenigais, ko tas arweenu zeeschi aisstahwejis, ir Latweeschu leeta; un schat sinâ tas gan sawu prahtu nekad naw mehdzis grosit pehz wehja waj pehz kahda leelaka pulka domam. Un par to winam wehlak reis pateikees. „Baltijas Wehstnesis" atrod pee F. Weinberga „waldischanas kahri" eeksch tam, ka tas pehz wina teatra reorganisazijas projekta atraidischanas no Latweeschu beedribas pehdejâs pilnas sapulzes, wehl turpmak aisstahwot sawas domas un gribot sawu projektu likt preekschâ jaunai pilnai sapulzei. Ta pehz „Baltijas Wehstnescha" usskatu esot nepeelaischama leeta! Ta esot weenas pilnas sapulzes usrihdischana pret otru! Mehs schaubamees, waj „Baltijas Wehstnesis" te pats skaidri sajehdsis, ko tas isteizis. Tas, ko winsch eeteiz, ir rahpuku buhschana. Ka pilnas sapulzes spreedums, kaut tas ari buhtu nepareiss, ir formeli faistoschs preeksch beedribas un ir ispildams, to F. Weinbergs pehz minetâs sapulzes „Wahrdâ" gaischi isskaidroja. Bet ka pehz kahdas sapulzes spreeduma jaatskas no sawâm domam, no sawas pahrleezibas, un ka naw brihw puhletees, lai kahda no weenas pilnas sapulzes pabarita kluhda tiktu zaur otru sapulzi islabota, — to pirmais tagad mahza „Baltijas Wehstnesis". Winsch, kâ redsams, atsihst par sawu peenahkumu, tuhlin atmest sawu pahrleezibu, ja kahda pilna sapulze to prasa. Ztadi domat, kâ kahda „sapulze", tas nedrihkst. Sapulzes preekschâ tas upurê sawu domu brihwibu un metas semê, weenalga, waj sapulzes spreedums berigs waj nederigs. Mehs atrodam, ka awisei ar tahdu gara stahwokli ihstais darba lauks buhtu Kinâ. Pee mums Eiropâ sawu pahrleezibu wehrtê augstak; pee mums Eiropâ pastahw kahrtiba, ka no sapulzes, kura leetu naw labi sapratuse, suhdsas pee sapulzes, kura leetu pareisaki sajehdsi. Tas Latweeschu beedribâ jau daschkahrt atgadijees, ka kahda masaka pilna sapulze padara kluhdu, kahdu leelaka sapulze tad islabo. Wispahrigi no „Baltijas Wehstnescha" rakstteem redsams, ka klanischanâs preeksch kahdeem pulkeem, ka nemeeriga dsihschanâs pehz popularitates, ir wina augstâs guhribas jaunakâ parahdiba. Tas laikam isskaidrojams zaur schaubam, kahdas par wina nahkoschu tautisko istureschanos zehluschâs, pehz tam, kad winsch pilnigi nahzis sem „Balss" redaktora waldibas. Nemeeriga strdsapsina to skubina uf pahrspihletu klanischanos pret pilnâm sapulzem, pret masâm beedribam. F. Weinbergim tahda naw wajadsiga, tadehl ka par wina stahwokli tautiskâ leetâ neweens neschaubas.

Kahdâ zitâ rakstâ mehs runasim par Latweeschu teatra leetu, bet newis lai eelaistos polemikâ ar tagadejo „Baltijas Wehstnesi", kursch ar saweem rakstieem schai jautajumâ peerahdijis, ka winam ne tik ween truhkst interefes preeksch paschas teatra leetas (— winu interesê F. Weinberga kengaschana, F. Weinberga apgahschana —), bet truhkst ari wajadsigâs sapraschanas.

Par Leischeem.

Leischu tautiba wezajâ Poku walstî bij nospeesta par femneeku tautibu, pehz tam kad Leischu augstakâs schkiras bij pahrpokojuschâs. Leischu tautibas stahwoklis pret Poleem bij lihdsigs Latweeschu tautibas stahwoklam pret Wahzeeschem. Tapat kâ Latweeschi senak atradâs sem Wahzu eespaida un wadischanas, tapat Leischi bij katrâ sinâ atkarigi no Poku usskateem. Poku tautibas waldischana pahr Leischeem stipri tika pabalstita no katoku basnizas, jo Poki un Leischi, abi, peeder pee katoku tizibas, un wisi katoku garidsneeki pee Leischeem skaitijâs par Poku tautibas peederigeem un strahdaja schis tautibas garâ. Tâ tad itin dabiski, ka kairs Leitis, kas tik wareja eemahzitees poliški, dsinâs isliktees par Poli un par tahdu turejâs. Turigaku un isglihtotu Leischu pahrpoloschanâs gahja wehl weeglaki uf preekschu, nekâ senak Latweeschu pahrwahzoschana, tadehl ka Poli pret Leischu pahrpoloschanu isturejâs labwehligaki, nekâ senak Baltijas Wahzeeschi pret Latweeti, kas pahrwahzodamees eespeedâs winu aprindâs.

Kad Poli 1862. gadâ sazehla dumpi pret Kreewiju, tee isleetoja sawu waru pahr Leischeem, ari schos eejaukt dumpja leetâ. Sewischki schai sinâ swarigu lomu spehleja Poku katoku garidsneeziba, kuzai pee Leischeem bij neaprobeschots swars un kura publejâs preeksch Poku patriotiskâs idejas. Bet Leischeem pehz sawâm interesem nebij nekahda eemesla, peedalitees pee Poku dumpja. Dumpja isrihkotaji pa leelakai daļai peedereja pee tâs schlachtitschu schkiras, kas bij Leischu tautibas un Leischu semneeku apspeedeja; turpretim Kreewu waldiba toreiz it ihpaschi bij ussahkuse semneeku atswabinaschanas un pezelschanas darbu. Kreewu waldiba bij pilna no ta gara, kas patlaban (1861. gadâ) bij isweidis zauri dsimtsbuhschanas atzelschanu pee Kreewu semneekeem. Tapat ari Leischu tautas wehsturiskâs atmiņas (kuras, saprotams, bij atrodamas tik pee isglihtoteem) apleezinaja tik draudsibu ar Kreeweem. No tam isnahza, ka minetâ Poku dumpi (1862. g.) parahdijâs plaisma starp Pokeem un Leischeem, kahdas senak nekad nebij bijis.

Schee usskati waldibai newareja palikt par noslehpumu. Redsedama, ka Leischi nemaz naw waldibas pretineeki un naw dumpja draugi, waldiba sahka stipraki pabalstit Leischus un isdewa daschus likumus preeksch Leischu semneeku stahwokla uslaboschanas. Un waldibas sekeem bij laba sekme. Leischi netik atturejâs no dalibas pee dumpja, bet daudzkahrt wehl palihdseja sakert dumpineekus un nobost tos teesu rokâs.

Dumpis tika apspeests. Bet weetejo apstakļu pasineji itin pareisi atsina par wajadsibu, gaņdrihz, ka Poku moralisko wara pahr Leischeem meera laikâ atkal nenodibinatos no jauna, un ka Leischi moralisli galigi tiktu atswabinati no Poku waldibas. Schkirt Leischu intereses no Poku interesêm, bij wajadsigs, lai ispostitu pamatu nahkameem dumpeem. Tâ kâ tizibas brihwibas prinzipi, pee kureem turas Kreewijas waldiba, nepeelaida spert sokus preeksch tizibas saites pahrrauschanas, kura Leischus weeno ar Pokeem, tad atlika tik soli walodas sinâ.

Senakais Poku walodas waldoschais stahwoklis skolâs, teesâs un waldibas eestahdês zaur reformam tika lausts, un Poku walodas weetâ eewesta Kreewu waloda. Tas stipri lihdseja preeksch Poku tautibas swara masinaschanas pee Leischeem un atweeglinaja pehdejeem pazelschanos sozialâ sinâ. Tomehr ir noschehlojams, ka Leischi arweenu wehl zeeni Poku walodu augstaki, nekâ sawu Leischu walodu, un arweenu wehl labpraht pahrpokojas, tâ pamairodami Poku skaitu. Arweenu wehl Leitis eerauga Poku tautibu par ko augstaku un labpraht isdobas par Poli. Arweenu wehl sozialâ sinâ Poku tautibai ar pahrswars pahr Leischu tautibu. Leischu paschapsina un patstahwiba pret Pokeem pehdejôs gadu desmitôs nebuht wehl naw tâ dsiguse, kâ tas bij jawehlas.

Ka schat sinâ jazenschas panahkt pahrgrosijumus, to jau isteikuschi daschi eewehrojami Kreewu augstaki amata wihri un rakstineeki. Bet ar kahdeem lihdsekleem tas buhtu isdarams, par to wehl naw weenojuschees.

„Sewischkâs Padomes" noslehpumi.

Wisaugstaki eezeltâ „Sewischkâ Padome" („Особое Совѣщаніе") laukaimneezibas pazelschanas leetâ, slehgdama sawas sehdes, beidsot taisijuse schahdus noslehpumus:

1. Sastahdit sem Walsts-Sekretara slepenpadomneeka Kokowzewa wadischanas sewischku kommisiju no Ekschleetu ministra palihga slepenpadomneeka Stischinska, Finansu ministra palihga slepenpadomneeka Kowalewska, trim departamentu direktoreem (walstsrentejas, direktu nodokļu un semkopibas) Schipowa, Kutlera un Ka-

---

Leletons.

Bengta kunga seewa.

Sweedru rakstneeka **Augusta Strindberga** nosahsis. Lijas *** tulkojums.

„Mihlestiba?! Saprotams, ta ir tik kaisliba, kahriba!" jaunais grafs atbildeja sawam wezajam pawadonam un padoma dewejam, kad abi diwi sehdeja kuga kajitê un farunadamees pakaweja laiku, gaididami Elfsnabenâ labu zeka wehju zekojumam uf Pragas universitati.

„Ne, ta wina naw wis, grafa kungs!" magistrs Franzifks Olajs atbildeja. „Mihlestiba ir pawisam kaut kas zits un wehl kaut kas drusku waitrak, ko naw spehjuschas isskaidrot ne augstâ teologija, ne dsîlâ filosofija. Muhsu pahrgudrajôs laikôs zilweki par mas tlz, un tas zekas zaur to, ka tee senak tizeja par daudz. Es, grafa kungs, es pats biju klaht pee scha jaunâ laikmeta eesahkschanâs, biju pee ta klaht un nopostiju augstprahtibas un paschlabuma wezâs, zeenibas pilnâs, bet satrunejuschâs ehkas un sakrituschos templus, es israhwu lapas no swehtajâm grahmatam un nopleschu bildes no basnizu seenam; es, grafa kungs, biju lihdz tur klaht, klehdsu klosterus un atsaziņos no wezâs tizibas, — un tomehr, grafa kungs, pasaulê ir daschas leetas, kuras nobibinajuse wispehţigâ baba pate un kuras mehs noahrdit ne spehjam, ne waram. Tatschu tagad es labpraht wehletos runat par mihlestibu, scho uguni, kas deg un nelsdseest, ja ta ir pateesa, bet kas brihţ ween isdseest, ja ta naw ihstâ, un kura war pat pahrwehrtees par eenaidu, ja ar to sahk rihkotees pagalam atschgarni."

„Bet kad tad ta gan ir pateesa un kad gan ar to rihkojas pareizi? Schahdi atgadijumi laikam gan buhs kott reti!" grafs atkal eebilda, eegrosîdamees ehrtaki sawâ gulas weetâ.

„Lai nu tas noteek beeschi waj reti, tikai mihlestiba, ja ta parahdas, tad ari isschaujas kâ sibenis no pabebeescheem, eet pahri par wisu muhsu gribu un sajuschanu, pahrnem wisus muhsu prahtus un sapraschanu, — tatschu tas atkaras no zilweku daschadibas, waj wina war pastahwet jeb waj tai janihkst, janobeidzas. Jo zilweki schinî sinâ pehz sawas dabas un prahta naw rabiti weenadi, gluschi tapat kâ putni waj ziti radijumi. Daschi zilweki lihdzinajas mescha wistam, peemehram medneem un rubeneem, kur kungam wajadsiga tuhlin pilna mahja seewu, kâ pascham Dischturkam. Kapehz tas tâ, to mehs nesinam, tak tâ tas nu reis ir, un tahda ir scho zilweku daba. Ziti turpretim lihdzinas masajeem putniņeem, kuri katru gadu apnem jaunu seewu un tad tâs atkal pahrmaina; ziti atkal ir stingel-rahtni kâ buhjas un taisa kopâ ligzdu wisam dsihwes laikam, tâ ka kad weena puse mirst, otra ari wairs negrib dsihwot."

„Bet waj tad tu esi ari redsejis buhjas — starp zilweku behrneem?" grafs schaubidamees walzaja.

„Es, mihļais grafa kungs, esmu daudz ko redsejis; es esmu redsejis rubenus, kuri apnehma buhjas par seewam, un kur buhja kluwa koti nelaimiga, esmu redsejis buhju tehwinus, kas par seewam bija babujuschi dseguses, — un dseguse nu reis starp wiseem putneem ir pats fliktakais, jo grib tik ilgaudit mihlestibas preekus un neliktees ne sinus par behrnu loloschanu un kopschanu, kalab ta sawus behrnus ari atstahj zitu gahdibai. Tatschu es, grafa kungs, esmu redsejis ari buhjas."

„Tahdas, kas nekad sawâ starpâ netnahbûs?"

„Knahbtees jau nu knahbûs ari, un kâ wehl, kad ligzda bija par schauru un pahrtikas maz! Tatschu ne-eewehrojot wisu scho knahbschanos, schis buhjas tomehr dsihwoja kâ labi draugi, un redsat, ta ir mihlestiba. Ir, grafa kungs, ari wehl kahds juhzas putns, — to sauz ‚fwartu' — teem tehwinsch ar mahļiti weenumehr dsihwo un turas zeeschi kopâ. Ja juhs weenu noschaušat, otrs nebehgs wis projam, bet nahks schurpu un likšees noschautees lihdsi, kapehz scho putnu ari eesļata par wisu putnu mulkigako."

„Tas, magistr, noteek gan tikai sinamajâ pahroschanâs laikâ."

„Neka, grafa kungs, tee seko weens otram zauru gadu, un putnu mihlestibas laiks ir pawasari. Seemu, kad teem masino wairs naw klaht, un wini dsihwo kâ weentuli, tee tomehr nekad neschkiras, bet ehd kopâ, mebi kopâ un gul kopâ. Ta naw wis mihlinaschanâs kahre, bet gan mihlestiba, un ja schi dsîkâ sajuhta atrodama pee nejehgas kustoneem, kapehz lai ta nebuhtu atrodama ari pee zilwekeem?"

„Ja, tomehr — esmu dsirdejis, ka ta sastopama ari pee zilwekeem, tikai pehz kahsam nosuhbot."

„Tas, kas pa dakai nosuhd, ir tikai kaislibas kwehle, tatschu tad, luhk, parahdas mihlestiba pate."

„Ta ir tikai draudsiba, — ja tahda jel mas ir."

„Pilnigi pareizi, grafa kungs, tatschu draudsiba starp diweem abu dsimumu zilweku behrneem jau taisni ir mihlestiba. Tomehr schinî leetâ ir koti, koti leelas sawadibas un daschadibas. Hm, ja wehlatees, pastahstischu jums kahdu atgadijumu, kuru pats esmu redsejis noteekam, un no kura juhs scho un to warat mahzitees. Tas notika manâ jaunibâ, gadus tschetrdesmit atpakaļ, tomehr es tant atzeros katru stihkumu, it kâ tas buhtu notizis nupat wakar, aiswakar. Waj lai stahstu?..."

„Stahsti tikai, magistr, stahsti! Kad jagaida uf zeka wehju, tad laiks top tik garsch, ka nesin to eesahkt, — bet eenes, pirms sahz sawu stahstu, swezi un wihnu, jo tewi klausotees, man schkeet, warbuht buhs jaesnauschas."

„Na, no jums to jau warbuht gan waretu sagaidit, grafa kungs, tatschu mani schis atgadijums ir usturejis nomodâ daudz, daudz naktis," Franzifks atbildeja un isgahja pehz grafa minetâm leetam.

Kad winsch bij atnahzis atpakaļ un wini bij apsehduschees katrs uf sawas gulas weetas, winsch eesahka stahstit schahdi:

„Schis tad nu buhtu tas stahsts par Bengta kunga seewu.

Winas wezaki bij muischneeki un wina peedsima schi gadusimtena sahkumâ. Winu usaudsinaja stingri, un kad winas wezaki bija miruschi, winas aisstahwis winu eeweetoja klostert. Tur wina sew peegreeza usmanibu zaur pahrak leelu tizibas dedsibu: schauta sewi pahtagam un gaweja katru peekideenu, kurâ kalendars mineja wairaku mozeku peeminu. Eestahjotees jaunawas gadôs, winas stahwoklis kluwa wehl ehrmotaks: zaur pahrak stingru gaweschanu wina mehginaja aplaxot pate sawu dsihwibu, atsihdama, ka zilwekam sawa meesa janokauj, lai waretu dsihwot teeschi un zeeschi pehz Kristus mahzibas. Bet te nu notika diwi atgadijumi, kas winas dsihwei peeschkihra gluschi zitu wirseenu. Winas aisstahwis, isputinajis winas mantojumu, aisbehga no Sweedrijas. Tagad klostera pahrwaldse sahka pret winu ifturetees zitadi, jo schis klosteris bija tihri pasauliga eestahde, kas sawus wahrtus nebuht neatwehra dsihwes wajateem un apbehdinateem nabadsineem. Wisu to redsot, winu sagrahba schaubas. Schaubas par wisu bija ta laika slimiba, un tâs winu pilnigi noguma sawâ warâ. Winas beedrenes netizeja nekam, un winas preekschneeku tizība ari bij beesgan wahja. Kahdu deenu winu no klostera suhtija apmeklet kahdu slimneezi. Zelâ, kahdâ jaukâ weentulâ weetâ, meschâ, wina satika jaunu, skaistu, weiklu brunineeku. Wina apstahjas un usskatija to kâ kahdu brihnischkigu parahdibu. Tas bija pirmais wihreetis, ko wina kopsch peezeem gadeem bija redsejuse, un pirmais, ko wina redseja, kopsch bija kluwuse seeweete. Jahjejs uf azumirkli apstahdinaja sirgu, sweizinaja winu — un jahja tahlak. No schis deenas klosteris winai kluwa pretigs un dsihwe winu wilinaja pee sewis. Jaukâ, moschâ dsihwe winu wilka prom no Kristus, un wina sajuta sawâ sirdt eekahrojumus un eegribas, atsina tos par sodameem pahrkahpumeem un tadehl ari laika leelako daļu pawadija „soda istabâ". Kahdu deenu winai bahrsneeks pasiepschus eedewa wehstuli. Schi wehstule bija no brunineeka. Tas dsihwoja winpus esera, un pa soda istabas logeem wina redseja schu pili. Wehstulu ismaina, reisi sahkusês, turpinajâs. Laudis, lai gan neskaidri, ispaudâs baumas, ka basnizas likumôs drihţ ween sagaidamas leelas pahrgrosibas, un ka pat klosteri tikschot slehgti un to eedsihwotaji no saweem swehrasteem atswabinati.

Te nu, taisni tad paschâ laikâ, kad wina par to dabuja dsirdet, winâ pamodâs zeriba, ka warot no swehresta kluht atswabinata; tatschu reisê ar to wina pasaudeja pahrleezibu, ka schis swehrests swehts un nelaužams, — un te nu uf reisi wisas saites kluwa swabadas. Wina tagad tizeja tikai sawu juhtu muhschigajâm teesibam, neeewehrodama wairs ne kahdus sabeedribas, ne basnizas likumus.

Beidsot winu kahda wiltiga draudsene nodewa, un klostera walde, dabujuse sinat par wehstuku ismainu, nospreeda winai meesas sodu. Tatschu liktenis to bija nolehmis zitadi, jo taisni tai deenâ, kad fods bij ispildams, cerabâs wehstnesis no karaka un walsts weetneekeem ar pawehli, ka klosteris jasliehdz. Wehstnesis nebij neweens zits, kâ muhsu jaunais brunineeks. Un tas winai atwehra klostera wahrtus, lai dahwatu winai brihwibu un — sawu roku.

Ar to beidzas winas dsihwes gaitas pirmais zeka gabals."

„Tikai pirmais?" grafs eerunajâs, atpogdams krekla apkakli. „Waj tad ar to ta leeta nenobeidzâs? Wini tatschu dabuja weens otru!"

„Ne, grafa kungs, pasaziņâs gan schi leeta ar to mehdz buht galâ, turpretî pateesê dsihwe

ninu, Eekſchleetu ministrijas eerehdnu Semenadu, Waldibas krahjkases pahrwaldneeku Nikolski un zitâm personam, kahdas kommisijas preekſchneeku atſihſ par labu uſaizinat, un nobot ſchis kommisijas apſpreeſchanâ to no Finanſu ministrijas birekto nodoklu departamenta iſſtrahdato laukſaimneezibas un ſemkopibas reformas projektu, ar to noſazijumu, ka kommisijas darbs tad atkal eeſneedſams „Sewiſchkâi Pabomei“.

II. Uſaizinat Kerſarifko Maſkawas laukſaimneezibas beedribu, ſawahkt ſinas par priwatperſonu waj ſabeedribu wiswairak eewehrojamàm un pamahzoſchàm uſnemſchanas gara parahdibam uſ laukſaimneezibas lauka.

III. Stahdit ſchos nolehmumus preekſchâ Wina Keiſarifkai Majeſtatei. Scho Sewiſchkas Pabomes ſchurnalu Kungam un Keiſaram labpatikàs zaurluhkot 26. junijâ 1902. g.

Laikrakſtu apſkats.

× **Wehl weens jauns Latweeſchu beenas laikraksts.** „Peterburgas Awiſchu“ iſdeweis un redaktors O. J. Nahwinſch, kâ ſchàs awises ſino, dabujis no eekſchleetu ministra atkauju, iſdot Peterburgâ Latweeſchu beenas laikraksti ar noſaukumu „Galwas pilſehtas Awiſes“. Awises zena ir 8 rbl. par gadu. Jaunais laikraksts nodomajis ſo plaſchi eneegt ſinas par politiku un waldibas rihkojumeem. Laiku, kad jaunais laikraksts ſahks iſnahkt, kâ ari zitus ihkakus noſazijumus iſſinos wehlak.

× **Kurſkas tautas apgaiſmibas iſſtahdē** weetejâ ſkolotaju ſawſtarpigâ palihdſibas beedriba bij iſſtahdijuſe interesantu diagrammu par tautas ſkolotaju materiala ſtahwokli.

Iſrahdas, ka treſchà daka no wiſſeem Kurſkas gubernâ darbâ eſoſcheem tautas ſkolotajeem dſihwo tahdôs mantas apſtahkôs, ka teem wajadſigs ſawu radineeku palihdſibas, lai waretu wiſſi ſawu un ſaweju garu. Peemehram te pilnigi ſkaitlus: Rikas aprinki tahdu ir -- 45 proz., Putiwkas — 42,5 proz., Korotſchanas — 35,29 proz., Nowooſkolas — 27,78 proz., un tikai Kurſkas aprinkt tahdu ſkolotaju projents nokriht uſ 10,87.

Tà tad daudſ netruhkſt, ka puſe ſkolotaju newar ar ſawu darbu ſewi uſturet. Un naw nekahds brihnums, kad ſkolotaja alga, kà peem. Jelezas aprinkt, gadâ ir tikai 60 rbl.

× **Helſingforſas Somu laikraksti,** kà oficialà „Finlandſk. Gaſeta“ rakſta, pahrrunajot ar nepatikſchanu jautajumu,

ka neſen notwerta ſeemeku dabas peſtneeku un ahrſtu kongreſâ, Helſingforſâ, Somu waloda tapa pilnigi ignoreta. Nepeciſta ar to ween, ka Somu walodâ kongreſâ netika noturets neweens preekſchneſums, neweena runa, pat piſſehtas wadoni, kas bija iſdots atbraukuſcho mahzitu weeſu labâ, nebija atraſams neweens wahrds pa ſomiſki, nebij eewehrots neweens Somu nams, pat jauno Somu teatri neſmemot.

Somu laikraſtu balſis wiſas ſlanot tà: beidſot tatſchu eſot peenahzis laiks, ka Someem jaatſwabinotees no Sweedru eeſpaida. Leekas gan, ka Somu inteligenze wehl ſtipri ſtahw ſem ſcha eeſpaida, kad pat winu tagadejâ leelajâ kongreſâ waldijuſe tikai Sweedru walsba.

× Tautas apgaiſmoſchanas ministrija, eewehrodama ſchàs ministrijas mahzito komitejas ſewiſchkàs nodaàas ſpreedumu, iſlaiduſe pawehli, ka no beſmakſas bibliotekam un laſitawam jaiſſlehdſ nedeàas laikraksta „Приroда и Люди“ ſch. g. 25. nummurs, kura preekſchpuſē atronas bilde, kura rahda, kà kahdâ pagaſtnamâ patlaban ſagatawojas uſ kahda ſemneeka noteeſaſchanu ar rihkſtem. Schai bildei klaht peedots aprakſts no Seewerzowa „Pagaſtnamâ“.

Eekſchſeme.

Zimſes „Dſeeſmu rotas“ iſdoſchanas leetâ ſchajàs deenàs Rigâ ſapulzejàs un ſpreeda pulzinſch intereſentu, to pulkâ ari wairaki nelaika Zimſes audſekni, kà J. Sihle, Sermukſis u. z. Wiſi tajàs domàs, ka Zimſes „Dſeeſmu rotas“, kuras jau kopſch ſen beenam iſpirkſas un wairs naw babuſamas, buhtu no jauna iſdodamas, ſinams, tà muſikâ kà teekſtâ pahrluhkotas un pahrlabotas, kur tas wajadſigs. Zik ſinam, ari Muſikas komiſija (ſemiſchki Jurjanu Andrejs) loło jau kopſch ſen ſchàs domas, ka eewehrojamee Zimſes dſeeſmu krahjumi buhtu atjaunojami — winſch pat jau ſpehris ſolus ſcho krahjumu pahrluhkoſchanas ſinâ. Wiſaſâ ſinâ tagad jazer, ka reiſ warbuht drihſumâ peedſihwoſim, ka Zimſes „Dſeeſmu rotas“, kas ſawâ laikâ leelâ mehrâ atdſihwinaja dſeeſmu garu muhſu dſihmtenê, atkal ees tautâ, uſnemdamas no jauna ſcho dſeeſmu gara atdſihwinaſchanas darbu. Beſ ſchaubam gars uſ dſeeſmam un dſeedaſchanu moſtos un atjaunotos pee wezeem un jauneem, kad atjaunotâ welbâ nahktu klajâ ſchee leelee mihlee dſeeſmu krahjumi.

Wiſangſtaki apdahwinato perſonu ſarakſtâ wakarbeenas nummurâ, zaur kopâ ſawilkumu un daſchu iſlaidumu, eeweeſuſchàs kluhdas. No minetàm perſonam par dſimteem goda piſoneem eezeltas: Schwede, Henſchels, Jürgenſons, Rubins un Toone, kamehr par perſonifkeem goda piſoneem: Schapiro, Berge, Breebe un Oſols. Pahrejee dabujuſchi minetàs medaàas.

Par Baltijas pareiſtizigo ſkolam ſawâ laikâ ſinojàm, ka eekluſtinats jautajums, ſchàs ſkolas wiſas turpmak nodot ſw. ſinoda pahrſinâ. Scha jautajuma iſſchkirſchana peekrita tautas apgaiſmoſchanas ministrijai. „Riſchſk. Weſtn.“ tagad ſakas ſanehmis no Peterburgas ſinu, ka ministrija iſteikuſēs, winai ne-eſot nekas preti jaunàs reformas iſdariſchanai, kadehl tagad drihſumâ eſot ſagaidama minetâ nodoma realiſeſchana.

Plaujas zeribas Widſemê, kà mums no daſchadàm puſem ſino, paſtahwigà leetus behſt pawiſam wahjas. Labiba iſauguſe gan ſteebrôs, bet kaweta ſeedôs, palikuſe wehl gluſcht ſaka un nekahdâ gabjumâ, pat ja tagad eeſtahtos ſauſe un ſilts laiks, newar wairs kahrtigi nogatawotees, pee kam to aukſtais laiks kaweſis augſchanâ, un ſemakàs weetàs ta tik waren pahrmirkuſe, ka jahk jau puht un dſeltet. — Seenu gandrihſ pawiſam wehl naw eeſpehts eewahkt, kur ziteem gadeem ſchi plauja jau bij nobeigta; maſ zeribu to ari wairs kahrtigi eewahkt, ſewiſchki ſemâs plawâs, kuras wiſas pahrpluhduſchas. —s

Walmeeras aprinka L. pagaſteeſâ iſteeſata, kà „Pet. Ztg.“ rakſta, neſen interefanta prahwa. O. mahju ſaimneeka juni bij farehjis kahds traks funs. Saimneeks nebij iſpilbijis lauku polizijas noteikumu, ka kairs lops, kurſch ſtahw aiſdomàs, ka tas traks, nokaujams. Drihſ pehz tam trakais funs ſakoda paſcha mahju ſaimneeka dſimas un weena peedſihwotaja weenu gowi, kas pehz ne daudſ beenam nobeidſàs. Tà ka ſaimneeks ar labu negribeja atlihdſinat ſawam peedſihwotajam notikuſcho ſaudejumu, tad pehdejais peepraſija zaur teeſu no ſaimneeka 80 rbl. Teeſa peeſpreeda ſuhdſetajam par labu ſcho ſummu, beſ tam wehl noteeſadama ſaimneeku pehz Widſemes ſemneeku 1860. g. likuma 1056. panta (par polizijas noteikumu ne-eewehroſchanu, ſihmejotees uſ trakeem funeem) uſ 20 rihkſchu ſiteeneem resp. 14 beenam aresta.

No Maſ-Salazes. Sawa wezà, maſà beewnama weetà Maſ-Salazeeſchi uſzehla gabus 12 atpakaſ jaunu plaſchu baſniņu. Kapitala truhkuma behſ palika daſchas eekſchejàs wajadſibas neſaſkanâ ar ahreeni, bij jaapmeerinajas ar wezo altari un pamaſajàm ehrgelem. Pirmo truhkumu iſgahjuſchâ waſarâ nowehrſa, tika apgahdats jauns, oſola koka, gotiſkâ ſtilâ baltì iſtuhwets altaris. Tagad jaſahk domat par otro truhkuma nowehrſchanu, par jaunu ehrgeku zelſchanu, kas buhtu plaſchàm baſnizas telpam peemehrotas. Zaur daſcheem eepreekſchejeem konzerteem jau ſakrahts pamats ehrgeku kapitals. Schim mehrkim par labu ari ſchogad nodomats ſarihkot garigu konzertu ſwehtdeen, 28. julijâ, plkſt. 4 pehz puſdeenas. Konzertâ peedalas ehrgeku mahkſlineeks, Adams Ores kgs, weetejais dſeedataju koris, R. Zukura kga wadlbâ, tad ſaukts dubultkwartets un daſchi ſoliſti. Maſ-Salazel un apkahrtnei ſchis iſrihkojums paſneegs kreetnu, pazilbinoſchu baudijumu. Maſ-Salazeeſchi ir arween katru wiſpahrigu un kreetnu uſnehmumu weizinajuſchi un pabalſtijuſchi, tapehz ari tagadejam ar pilnu teeſtibu waram zeret wiſlabakàs ſekmes. Br. R.

Jurjewa. Par retu ſwejas lomu ſin „Poſtim.“ paſtahſtit: 12. julijâ kahds ſwejneeks no Mehtras iſwilzis neparaſti leelu ſamu, 7 pehdas garu un 3 pudus ſmagu. Scho leelo ſiwi atpirzis tirgotajs Fadejews par ſamehrâ lehtu zenu — 12 rbl. — un to pehz tam iſlizis ſawâ pahrdotawâ iſrahdiſchanai.]

No Jelgawas. Mehs Jelgawneeki eſam, ja atkauts teikt, tahdi ſawadi laudis, pat waj ideall. Tuhkſtoſchus noleļmam iſdot daſchadu namu un nameku zelſchanai, proponejam pabſilinat Leelupi, buhwet oſtu, — bet aiſmirſtam ſihkumus, kuri muhſu rihzibai nedara godu. Tà peem. lai tik apſtatam tàs paſchas „kolonades“, kahdu labumu gan tàs mums dara? Jelgawas lepnums tàs teeſcham newaretu buht. Ko tur miſu ſem tàm kolonadem neatradiſi! Tur pahrdod alu, beſas, wezas bikſes, malſi, wezu dſelſi, ſaknes, zepures un kaudſem daſchadu lupatu un krahmu. Waj ſcheem lupatu un bikſchu tirgotajeem nebuhtu eerahdama zita weeta, ne kolonadês, pilſehtas zentrâ? Muhſu kolonades ir kaut kas primitivs, kam 20. gadſimtenî muhſu „leelajâ“ Jelgawâ wairs newajadſetu atraſtees un atgahdinat ſenatnes nepilnibu. Tapat wajadſetu teem kungeem, kam ta wara, druſku paruhpetees par labaku kanaliſaziju. Samaſgas, kas tek zaur wahrtu apakſcham no ſehtam uſ eelu, tatſchu tſgaro ſmaku. Waj nebuhtu eeſpehjams tàm eerahbit zitu zeku? peem. kà Rigâ, lai tek pa ſemes apakſchu. Un tad ſchee zuhku bari, kuri katru beenu rukſchkedami un ſpeegdami paſlaigajas pa Ludwika eelu, dodamees uſ ganibam. Waj ari teem nebuhtu eerahdams zits zelſch, kur tee netrauzeti un eedſihwotajus netrauzedami waretu promenet. Wiſs jau nu, ſaprotams, uſ reiſi naw padarams, bet zerekim, ka pamaſam augſchâ minetàs nepilnibas kluhs nowehrſtas. J. Krs.

— Jaunà dſelſzela ſemes darbi eet naigi ween uſ preekſchu. Schaipus Swehtes upes jau leelaìs gabals uſdambets. Tà ka ſchai weetâ jaunais dſelſzelſch ees pahri tagadejam, tad paaugſtinajumam wajadſès buht kreetni augſtam. Pee ſemes weſchanas ſtrahdâ Eekſch-Kreewijas gubernu ſtrahdneeki; wiswairak no Kijewas gubernas. Wiſu gabalu no Kijewas lihdſ Jelgawai wini ar ſirgeem nobraukuſchi 4 nedeàas. B—.

No Talkem. Leelâ mehrâ, gandrihſ tikpat beeſchi, zik pee mums leetus lihſt, mehs ſchogad teekam apgahbati ſakumu ballem (retas ar dſeedaſchanu, bet pa leelakai daàai beſ tahdas, weenigi ar deju „peelabas ragu muſikas“), tehjas wakareem, jautajumu iſſkaidroſchanam, teatru iſrahdem un konzerteem, par kureem wiſeem ſinot nebuhtu eeteikſmas. Beidſamais, 14. julijâ ſch. g., ſem Maſkawas konſerwatoriſta Behrſkalna kga wadibas, Peterburgas weeſnizas ſahlê dotais konzerts pelna eewehroſchanu zaur to, ka tant peedalijàs muhſu labakee ſpeſki un ka eenahkums noſlemts labam noluhkam. Schinî konzertâ dabujàm eepaſihtees ar Steinberga kdſes wiſai weikli klaweeru ſpehli un ar Steinberga kga eewehrojamo baritonu (abi Ebreji). Loti labi un aiſgrahbjoſchi iſpildija Klaberga kgs uſ korneta Th. Hocha „Fantaſiju“ un Schopena „Trauermarſch“, tapat Behrſkalna kgs uſ wijolem Ernſta „Elegiju“, par ko wini iſpelnijàs publikas wiſpahrigu atſihſchanu. Ari ziti konzerta gabali tika deeſgan labi iſpildìti. Bet kas atteezas uſ jaukto kori, tad tas bija gan „ſajaukts“. Waina meklejama ne-eewingrotôs dſeedataiôs. Konzerts bija labi apmeklets un wina noluhks tadehl ſaſneegts. Kr.

No Durbes. Awiſês gandrihſ katrâ nummurâ laſam, ka zitâs malâs noteek daſchadi iſrihkojumi. Pee mums par to neko nedſird. Labam, zehlam uſaizinajumam pee mums netruhkſt pabalſtitaju, bet gan leetas waditaju. Skolotaju kungi, kuri warbuht waretu ſcho darbu uſnemt, aiſbildinas, ka ne-eſot walas, pa wakaru nebuhſchot mahjàs, waj ari uſdod kahdu zitu eemeſlu, un tadehl pee wums ſtahw wiſs kluſu. — Deewkalpoſchana pee mums ſchowaſar noteek ar pahrtraukumeem, jo muhſu mahzitajs, A. Prokkora kgs pahrpuhlejees un nobrauzis wefekotees. Tagad wina weetu iſpilda apkahrtejee mahzitaju kungi ſwehtdeenu kuriſch. L. Ks.

Dobeles apwidus laukſaimneeki gan nebuhs weenigee, kam tagadejais leetainais laiks bara nopeetnas ruhpes. Jau no Jahneem ſahkot, laiks nebij paſtahwigs, bet pehdejàs nedeààs tas tapis tik groſigs, aukains un leetains, ka pee ſeena un apholina eewahkſchanas wairs gandrihſ nemaſ nedabù ſtrahdat. Kas ſeena plaujai eeſahkotees, uſ jauku laiku zeredami, wiſas plawas reiſâ noplahwuſchi, teem tagad ſaudejumi leeli. Tapat klahjas teem, kas apholinu ſaſlahwuſchi. Weetweetam rehdſams gan ſeens, gan apholiņſch, nopkauts, ſagrahbts, leetû mirkſtot. Nepaceet neweena beenu, kad neuſnahk kahda leetus puhte un neſamehrzè to, kas ar leelàm puhlem iſſchahwets. Ja laiks brihſunâ neapmetas jauks, tad nahkoſchâ pawaſari daſchs labs dabùs ſajuſt lopu ehdamâ truhkumu. Scha gada raſcha jau ari nebij ſagaidama nekahda labâ, wiſiſdewigakôs apſtahkôs to eewahkot, kur nu tagad, kad to paſchu, kas uſaudſis, newar rokâ dabut. — Swehtdeen, 14. julijâ, leetus gahſeenus pawadijuſe ari krufa, kura wairak weetàs nodarijuſe leelus ſaudejumus. Ap Kr. Behrſmuiſchu un tàs apkahrtni ta bijuſe lotî ſtipra un wairak ſaimneekeem druwas apmaitajuſe, pat bſihwoſamàm ehſam — ja nemaldos, ari Behrſmuiſchneeku beedribas namam — logu ruhtis krufas graudi iſſtuſchi. — Aukſtais, ſlapjais laiks nowehlinàs ari labibas pļauju, kura ziteem gadeem ap julija widu, Dobeles wibutſcha kalnainakôs apgabalôs, jau bija pilnâ gaitâ. Schogad no tam gan wehl naw ko domat. Leetus un atkal leetus. Neko darit, — azs tomehr newiſchus greeſchas pret beeſem, warbuht, warbuht noſkaidrofees, atſpihdès ſaulitè . . . Smildsiņu Edg.

No Snehpeles (Kuldigas apr.). Snehpeles dſeedataju koris iſrihkoja ſwehtdeen 14. julijâ, weetejâ ſkolas nama jaukajâ parkâ ſakumu preekus. Lai gan laiks preekſch puſdeenas bij leetains un neſkatotees ari uſ to, ka pehz puſdeenas uſnahza ſtipra pehrkona negaiſs ar leetu, iſrihkojums bij apmeklets peeteekoſchi. Wiſpahr wareja redſet, ka iſrihkotaji nebija puhles taupijuſchi, lai tikai waretu weeſeem ſagahbat patihkamu iſpreezaſchanàs brihdi. Wiſuleelaka pateiziba gan peenahkas weetejam un kora wadonim Pumpara kungam, kurſch, wehl daſcheem ziteem kungeem peedalotees, bij puhlejuſchees gan parku uſkopjot, gan ari iſrihkojuma wakarâ, dejas weetu iluminejot. Iluminazija iſdewàs beeſgan teizami. Pa ſtarpam weetejais dſeedataju koris nobſeedaja daſchas tautas dſeeſmas, kuras no tik maſa kora iſpildìtas, wareja uſſkatit kà koti labi iſdewuſchàs. Pateizotees kahrtibneeku ſtingrajai rihzibai, wiſs noriteja beſ jebkahdeem trauzejumeem. — Zeresim, ka ari uſ preekſchu Snehpeleeki neliks rokas klehpi, bet ſagahdàs weetejai, kà ari apkahrtnes publikai, wehl kreetnaku baudijumu — teatri. Spehku taiſchu netruhkſt, un kà no pehdejà iſrihkojuma bij redſams — labas gribas ari ne. — Oçus.

Helſingforſa. Senats eezehla ſawâ laikâ kommiſiju, kurai tika uſdots iſpehtit Somijâ dſihwojoſcho lauku Tſchiganu ſtahwokli un nahkt klajâ ar preekſchlikumu, kà winu ſtahwokli labot. Kommiſija tagad proponè ſawâ apzerejumâ ſtarp zitu, eezelt ſewiſchku Tſchiganu komiſiju, kuras uſdewums buhtu, ruhpetees par Tſchiganu mahjiſchanu un iſglihtoſchanu. Pehz projekta kommiſijâ wajadſetu nahkt ſchahdeem lozekleem: weens paſtahwigs lozeklis kà inſpektors, zeetumu waldes wirsdirektors, tautſkolu wirsinſpektors, kà ari weens juridiſki iſglihtots lozeklis. Kommiſija tahlak projektè, eerihkot ſewiſchkas Tſchiganu ſkolas ar internateem. Tamprotim nabagu waldes inſpektors, kura apſpreeſchanâ bij nodots wiſs augſchejais projekts, ir tajàs domàs, ka Tſchiganu behrnus pee mahjiſchanas nebuht newajadſetu ſchkirt no ziteem behrneem, bet ka mineàs ſkolàs buhtu atkaujams ſuhtit ari Somu behrnus: jo ja Tſchiganus gribot peerabinat tuwotees un dſihwot kopâ ar ziteem eedſihwotajeem, tad to jaſahkot darit jau no jaunibas beenam. Beſ tam gandrihſ katrâ draudſê buhſchot beeſgan bahrnu waj nolaiſtu behrnu, kurus warot eeweetot tahdôs internatôs. Kommiſija bij likuſe preekſchâ, ſchahdas Tſchiganu audſinaſchanas eeſtahdes atkļaht pilſehtu tuwumâ, kamehr nabagu waldes inſpektors ir tajàs domàs, ka ſchahdas eeſtahdes wiſadâ ſinâ eerihkojamas uſ laukeem, kur ſkolu audſekneem buhtu iſdewiba radinatees ari pee lauku darbeem. Scha jautajuma iſſchkirſchana turpmak ſagaidama.

Koſtroma. Neapmeerinoſchais iſglihtibas ſtahwoklis gubernâ pamudinajis ſchejeenes gubernas ſemſtu greeſtees pee waldibas ar luhgumu, lai ta nahktu winai palihgâ pee ſkolas namu zelſchanas. Koſtromas gubernâ, ja grib eewest obligatoriſku elementarmahzibu, wajadſigs 1000 tautſkolu preekſch 27 tuhkſtoſcheem ſehneem un 42 tuhkſt. meitenèm; ſcho ſkolas namu buhwe praſa ap 2 miljoņu rbl., bet aprinku ſemſtes war ſawus budſchetus paleelinat tikai par 250 tuhkſtoſcheem rubleem gadâ.

---

taiſnu tas tikai pats ſahkums. Un es ſkaidri atminu to beenu pehz laikam; es jau pats winus biju lamajis un wehlak biju winu nama garàdneeks. Brokasta galds bija klahts un wini iſnahza no bruhtes kambara ar tahdu laimes ſmaidu un apſinu, it kà ſeme winu behſ beetu un ſaule buhtu noſtatita pee debeſim tikai tadehl, lai ſpihdetu wineem weeneem. Winſch bija pilns dſihwes ſpehka un moſchuma un jutàs ſpehjigs uſ ſaweem plezeem paneſt wiſu paſauli, un domaja tikai par to, kà winai ſagatawot tik labu un jauku dſihwi, zik ween tas ſtahw wina ſpehjâ un ſinâ. Un wina bija tik laimiga, ka negribeja ne ehſt, ne dſert, bet tikai aiſmirſt, ka mahjoja ſchat greſchigajâ paſaulê. Ja! — winai bija tahdas ehrmotas eedomas wehl no ſenakeem latkeem, kad wina bebeſis eeſtatija par wiſu, bet ſemi par it neko. Winſch turpretì bija jauno laiku zilweks, kas ſinaja, ka wiſpirmis jadſihwo wirs ſemes, lai wehlaki waretu tikt bebeſis.“

„Un tà tad zaur to pamaſam iſzehlàs neweenprahtiba?“ grafs eejautajàs.

„Ja, tà tas bija, kà juhs ſakat. Es wehl gluſchi labi atminos, ka winſch ehda brokaſtu, kà jau nu iſſalzis zilweks ehd, wina turpretim tikai ſehdeja, un winu uſſtatija. Tatſchu, kad wina runaja par putnu dſeedaſchanu, tad winſch runaja par tela kotletem! Un tad winſch reiſ nejaukſchi bij redſejis, ka wina kahpu makaru ſawas drehbes bij nometuſe ehdamiſtabâ uſ krehſlu, un tà tad notika, ka winſch winai atgahdinaja: mahjâ jaeewehrojot kahrtiba.“

„Nu, ſaprotams, tagad mahjâ elle bija gatawa?“

„Tik traki tas nu nebij wis. Tatſchu tagad winas ſauli apklahja mahkoni un wina ſajuta, ka ſarp wineem abeem radàs plaiſma. Tad wina aiſwehra azis, lai ſcho plaiſmu neredſetu, kà to mehdſ darit zelojot pa kalneem. Tad pahr winu dſihwi ſawelkas jauni, zitadi padebeſchi. Winu maka ſmagas ſlepenas ruhpes, jo wiſa wina labiba ſtahw kuhliſchôs iſmehtata pa lauku laukeem un winſch ſina, ka ſchagada raſcha ir wina weenigais glahbinſch no paradu ſpaiba. Winſch grib ſeewu pameſt un dotees uſ tihrumu, tatſchu ta winu luhdſ, lai winſch jel paleekot ſcheit un ſchodeen nerunajot par mehſleem!“

„Par mehſleem? Bet tad ir ar' gan bijis neaptehſts blukis! . . .“

(Turpmak wehl.)

Smaga labiba.

Tſchehku rakſtneeka **F. K. Swobodas** nowele.
Tulkojuſe Seemzeeſchu Marija.
(Beigas.)

4

V.

Winſch klejoja apkahrt tahlu ahrâ pa laukeem un gar meſchmali. Tàs nebija wis behdas waj ſirdsſahpes, kas winu wilinaja uſ meſchu, leelâ tihruma tuwumâ, kur taiſni ſchodeen Landas pļahwa labibu. Winſch noſehdàs ſemê ſuhnàs un ſwelošchu waigu noſkatijàs uſ tihrumu, kur ſeewecetes ſehja kuhliſchus un Landa ar rateem brauza no weenas labibas ſtirpas uſ otru. Winam eekſchâ kaut kas ſahpeja, un wina eekaiſuſchajàs ſmadſenês rabàs druhmas, ehrmotas domas. Winſch wehlejàs buht mahjâ pee ſawas ſeewas, un winam iſlikàs tà, it kà winſch buhtu tai darijis ſahpes. Wina dwehſeles dſikumôs pamodàs maſa, nebroſcha, taiſchu ſirſniga mihleſtiba. Brihſcheem winu pahrnehma duſmas, bet tad winam tuhlin atkal eekrita prahtâ ſeewa, un winſch bija pahrleezinats, ka wina eſot par winu labaka, bagataka un no labakas kahrtas, un winſch ſahka pehz winas ilgoteès. Tad winu atkal pahrnehma jaunas eedomas. Winſch domaja ſcho nakti pawabit meſchâ, negulejis. Tatſchu tuhlin winu atkal ſagrahba ſirdsſahpes un duſmas, tiklihdſ winſch paſkatijàs uſ tihrumu, kur wehl ſchodeen preekſch puſdeenas bija krahwis ratôs labibu un kur uſ dſeltenajeem rugajeem kuſtejàs ſeeweeſchu baltee preekſchauti un ſilee lindraki. No ſahpem un kauna winſch nobrebeja un palika ſehſcham kà ſaſtindſis dſiļâ, ſmagâ gruhtſirdibâ.

Landa brauza pahri uſ mahju un brauza atkal atpakaſ tukſcheem rateem. Jahſeps noprata, ka wehl ſchodeen wiſa labiba bij jaeewahk un japahrweh mahjâ. Debeſs bij apmahkuſès un tahlu debeſsmalâ ſibſnija ruhſa.

Metàs jau krehſla. Gaiſs bija ſkaidrs, bet ſmags un ſmazigs. Landa bij jau atkal no tihruma aiſbrauzis projam, un ſeeweetes turpinaja ſeet kuhliſchus, lihdſ winſch atkal eerabàs ar rateem. Winu ſkatàs ſarunas ſafneedſa pat Jahſepa auſàs.

Pa to ſtarpu bij jau tà ſatumſis, ka Jahſeps pat lahgâ nemareja iſſchkirt ratu rebeles un ſirgus, kas patlaban krehſlâ parahbijàs uſ zelà. Kad beidſamà labiba bija ſakrauta ratôs, ſeeweetes, grahbekļus pahr plezeem pahrlikuſchas, pa eſchmatu aiſgahja projam, kamehr Landa aiſbrauza pa leelzelu.

Jahſeps palika weens pats. Klusos tihrumus un meſchus apklahja tahda ſawada, neiſprotama ſkumju ſega. Padebeſchi pee debeſswelwes ſawilkàs winam pahr paſchu galwu, un kamehr tee kluwa arweenu beeſaki un beeſaki, Jahſeps ſkaidri dſirdeja ratu tſcharkſteſchanu, kuri dewàs uſ mahju. Weentukà, druhmà tumſa, kurâ noſuda ſeeweetes un rati, likàs iſdweſcham kaut ko ſwarigu, warenu. Jahſeps peezehlàs un klauſijàs uſ to puſi, kurp rati bij aiſbraukuſchi. Tatſchu par Landu winſch waiks nedomaja, winſch domaja tikai par ſawu ſeewu. Winſch neſaprata, kà gan warejis aiſeet projam, un winu ſahka mozit domas, ka wina tagad ſchaubiſchotees par wina mihleſtibu. Winſch domaja ari par to, ka wina tagad warbuht pate ſewi kluſu preezajotees, ka winu atſdſinuſe. Wiſas ſchìs domas winam neſkaidri maiſijàs pa galwu, un pee tam winam weenumehr iſlikàs tà, it kà ſeewa wina preekſchâ paſchulaik iſzeltos no ſemes un winſch buhtu faiſtits pee tàs wara pinekleem. Weena otra eezere, doma un atmina, ſapluhſdamas wiſas weenkopus, winâ ſazehla tà kà ilgoſchanos, ka winam katrâ ſinâ buhtu jaglauda ſeewas waigs un wina mihlì un laipni jauſrunâ. Tatſchu drihſ ween wina waigi atkal peetwihka aiſ neſawaldamàm duſmam, un tà drihſ leegas ſchehlabas, drihſ neſpehjigas duſmas beſ apſtahſchanàs mozija un ſaplohſja wina ſirdi. Te peepeſchi, ſpehjas iſſamiſibas ſagrahbts, winſch ſahka ſkreet ſchkehrſam pahr tihrumu uſ zela puſi, kur aiſſkreetu rateem preekſchâ.

Rati wehl nebija tur, kad Jahſeps ſafneedſa „mahjas zeku“ un notupàs lehſenajâ, apputejuſchu ſahku pilnâ grahwî. Jau winſch dſirdeja ratu tarkſchkeſchanu, kas ahtri ween tuwojàs, — dſirdeja arweenu ſkaidraki un ſkaidraki.

Jahſeps ſakaupa un klauſijàs ſawas ſirds pukſteſchanâ. Winſch ſakehra galwu rokàs un ar mokam luhkoja atnemt elpu. Winſch domaja par ſawu ſeewu. Katrs wina lozeklis bija kà ſatreekts. Winu pahrnehma kahda pilnigi noteikta wehleſchanàs, winſch gribeja kaut ko iſdarit, winſch gribeja nogalinatees, noſſtees, — tatſchu wina ſeewai wajadſeja to redſet un peedſihwot lihdſi. Ar ſewiſchku ſtimigu preeku un labpatiku winſch nogrembejàs ſchinis domàs. Tomehr tumſâ apſkatotees un ſajuhtot ſwaigas labibas ſmarſchu un ſmago ſemes dweſmu, winſch noſkuma un ſahka raudat. Wiſa wina dſihwe un domas likàs ſaweenojamees uſ to weenigo weetinu, kur tſchihkſteja ratt, un wiſs plaſchais ſemes apwihus winam wiſapkahrt rinkì likàs kà ſubts, iſgaiſts. Eeſtahjàs kluſums — tad atkal atſkaneja ratu tſchihkſteſchana un kodſiſchanàs, tad atkal klaudſeens pehz klaudſeena, weens pakaļ otra (riteni atſitàs pret akmeneem), un Jahſepam eekrita prahtâ wiſas wina dſihwes atminas, no paſchas maſaines lihdſ ſchai deenai. Winam bija tà, it kà wina eemiguſchàs ſmadſenes tàs wiſas no ſewis nokratitu, un wiſas ſchis nedſihwàs atminas fabruwetos un pazeltos ſpahrnôs kà kahds iſtrauzels putns barš . .

Rati bija peenahkuſchi winam blakus.

Jahſepam aiſrahwàs elpa. Tuwu ſawâ preekſchâ winſch eeraudſija ſirgus un Landu, kas plihſchkinaja pahtagu un pee tam ſwilpoja. Rati ſtipri ſwahrſtijàs, jo zelſch bija grambains un akmenains. Jahſepa ſirdi ſaſchnaudſa neiſſakama ſahpju ſajuhta.

Rateem garam brauzot, winſch uſmanigi un weikli kà kakis iſlehza no grahwja un, pee teem peelihſdams, uſrahpàs uſ ratu pakalbalas behleem. Winſch ahtri atſprahdſeja ſawu wehdera ſiksu, peeſtiprinaja to pee ratu redelem, eebahza galwu zilpâ un ſawilka to ſew ap kaklu. Tad winſch atleezàs tahlu atpakaſ ar wiſu ſawu ſmago augumu un ſahka kluſnam luhgt Deewu . . .

Wiſas aſinis winam ſakahpa galwâ, winam iſlikàs tà, it kà winſch dſirdetu ſwanam tuhkſtoſcheem ſwanu. Kaut kas kà dſelſs ketnam ſagrahba wina kaklu; winſch gribeja brehkt, tatſchu paguwa tikai tikko eekunkſtetees, un ſcho ſihko ſkaņu nomahza ratu rihbona. Wina domàs eezàzàs kaut kas ſautrs, bet neſkaidrs, tàd wiſs ſahku greeſtees rinkì, ſaplubda kopâ, ſakuſtejàs un noſuda — wina azis uſſibeja it kà uguns leeſma, tatſchu tagad winſch neka wairs nefajehdſa. Pamaſam un pamaſam winſch ſaſtinga.

Landa jawâ nodabâ ſwilpoja un plihſchkinaja pahtagu, pee kam winam weenumehr tà ween iſlikàs, it kà ſchoreiſ buhtu uſſrahwis pahrak leelu weſumu, tà ka rati ſwalſtitos un rebeles brihſchkeku. „Bet ta' ir gan ſchogad ſmaka, ſmaga labiba,“ winſch domaja, „no ſàs tik buhs laba ſehkla!“

„Ta' tik nu es tew atwedu ſmaku, ſmagu labibu!“ winſch uſſauza ſeewasmahtei, kas ar wehlukturi rokâ, winam eebrauzot pagalmâ, ſtahweja durwis.

Tiflisa. „Tifl. Listk." sino no Dschewraikas, ka Persijas prowinzē Ardabilā milsigi leels lauks nenokoptas labibas kritis ugunij par upuri. Muhsu robeschseedsīhwotaji, baidodamees, ka Persseeschi waretu winu laukus atsedsinat, pasteiguschees sawu labibu drihsumā nokopt. — Gubernas ahrsti palihgi nokomandeti uf Zarkiju Kolodzu, lai apkarotu tur isplatijuschos disterīju.

Eestahdem, kuŗām uf sawu statutu pamata teesha eewest no ahrsemem bes muitas grahmatas un zitas drukas leetas, naw wajadsigs, pehz kahda finansu ministrijas isskaidrojuma, katrreis preekisch tam dabut sewischku atkauju — ja no dokumenteem, kas suhtijumam eet lihdsi, skaidri redsams, ka tajā tikai drukas leetas.

Kreewu strahdneeki, no ahrsemem atgreesdamees, beeschi ween nes libdsi muſikas instrumentus. Zaur to pee robescham beeschi iszelas pahrpratumi, jo strahdneekl leedsas muſikas instrumentus atstaht. To eewehrojot, no peenahzigas puses isskaidrots, schos instrumentus usskatit kā tautas instrumentus un no teem nemt scho instrumentu mitu.

Ahrseme.

Kapehz Salisberis atkahpees?

Ka ministru preekschneeks Salisberis newis labā, bet launā prahtā schkihrees no sawa amata, tas Angļu galma aprindās ne-esot neweenam wairs noslehpums. Lai gan Salisberis ilgam tā kā tā nebuhtu wairs palizis amatā un jau agraki bij nolehmis, pehz kroneschanas eesneegt kehninam atluhgumos, tomehr atkahpschanās pirms kroneschanas — un wehl pee tam tik gluschi negaiditi, — pahrsteidsa wisus, tā ka sahka tschalti ween pehtit pakaļ tahdas peepeschas atkahpschanās zehloneem. Tagad tee nu esot sinami. Starp kehninu un wina pirmo paboma beweju iszehlusēs domu starpiba pee ordenu un paaugstinajumu listes sastahdischanas uf gaidameem kroneschanas swehtkeem. Lihdsi schim bijis tahdōs gadijumōs weenumehr parasts, ka listi sastahda katrreisejs ministru preekschneeks un zek to tad waldneekam preekschā apstiprinaschanai, pee kam pehdejais daschus wahrdus ari no sawas puses peesprausch klaht — sewischki, kad godinami kahdi tuwineekl un peederigi no galma aprindam un kehnina radeem, ar kuŗeem ministru preekschneekam paschām par sewi naw nekahda sakara. Tā tas pastahwejis un bijis parasts, un nelaikes kehniweenes Wiktorijas waldibas laikā Salisberis un Gladstons tā praktisejuschi ilgus gadus. Bet kehninsch tagad neween naw usdewis Salisberim sastahdit listi, bet naw pat nemaſ praſijis wina padomu pee listes sastahdischanas un isdarijis to pilnigi bes ministru preekschneeka padoma un palihdsibas. Tas wezajam Salisberim pahrak kodis kaulā, jo schoreis winsch sewischki gribejis listi sastahdit pehz sawa prahta un sawus draugus un peekritejus isgodinat; jo tagad, gatawojotees uf jaunām parlamenta zelschanam, waldoschai konserwatiwai partijai loti no swara, dabut pilsehtu un draudschu labeedribu preekschstahwjus uf sawu puſi, tadehl ka tee wisai wehleschanu kustibai war dot sinamu wirseenu un tā tad isdarit stipru eespaidu uf paschu wehleschanu jeb zelschanu gala isnahkumu. Salisberis tad nu gudrā prahtā schoreis bijis nodomajis sewischki likt ordenu leetutinam noliht uf pilsehtu preekschneekeem un draudschu preekschstahwjeem un tā jau pee laika atmeekschket scho eespehjigo, zeenijamo wihru sirdis konserwatiwo leetai par labu, lai agitazijas sehkla, ko Salisberis un Tschemberlens drihsi ween plinām rokam sahks kaist, tur ari pateeſi labi usdihgtu un sehjejeem nestu bagatus augļus. Tikai, deemschehl, schoreis wezais gudreneeks bij taisijis rehkinu bes saimneeka. Tadehl tad ari negaidītā atkahpschanās.

Ka Salisberis pehdejā laikā waſrs naw baudijis kehnina labprahtibu, redsams jo gaischi no tam, ka Angļu waldibas un galma awisē wina aiseeschana neteek pat ne peeklahjibas dehl ſroschehlota, wina nopelni ne ar puſchpleħſtu wahrdu netop mineti. Gebots tikai paſcham weens ordenis, un tad — wiſā klusumā konserwatiwo dſichwihre nosudis no statuwes; pat parastā mehginaschana, peerunat, lai paleek kahdu laiſinu wehl amatā, schoreis naw notikuſe.

Agraki, waj wehlaki laikam ari Tschemberlens kahdā jaukā deenā tapat pasudis. Ja jau adu scho wihru iſzeltais Deenwid-Afrikas karsch pats par sewi nebij kehnikam Edwardam patihkams, tad kara iſnahkums wehl masak; jo wiſas sinas iſ Deenwid-Afrikas, kur tahdi posta darbi pastrahdati, ka naw gandrihſ nemaſ wairs eespehjams pahrnahkuſcheem Buhreem tur eesahkt dſihwi, dara waldibai tagad jau nopeetnas ruhpes, bet nahkotnē turecnes apstakli draud peenemt wehl nopeetnaku weidu. Waj Anglija zaur ilgo, gruhto karu pateeſibā ari ko eegumuſe, tas wehl ir leels jautajums, kamehr pasaudejuſe wina ir milsigi daudſ: nemaſ nerehkinot leeliskos isdewumus un zilweku upurus, kā wisleelakais un wisſahpigakā zaudejums, kahds Anglijai zaur Deenwid-Afrikas karu notizis, jauſſkata winas karā spehka wahjibas, nespehjas un beſwehrtibas iſrahdischanās wiſas pasaules preekſchā. Tas ir saudejums, kas ne ar ko naw atmaksajams un atpakaļ eegustams. Itin labpraſt waldneeki un tautas prahti sahk nu lehnam greestees pret teem wihreem, kuŗeem par wiſu to peekrikt galwenā atbildiba.

Wahzija. Leeliſku brauzeenu pa galsu farikkojuſchi nakti no ſestdeenas uf ſwehtdeenu inscheneers Scherle un fabrikants Ziglers Augsburgā, Bawarijā. Ar gaiſa kuģi „Augusta" tee Augsburgā pazehluſchees gaiſā, laiduſchi pahr Bawarijas teesu, Bohemiju ſchkehrſam pahri, tad pahr Pruhſijas Breslawas apgabalu Kreewijā, kur tad Sirabzas tuwumā, Kaliſchas guberna, weſeli un laimigi nolaiduſchees ſemē.

Keiſars Wilhelms aukſtā, leetainā laika behſ sawu seemela zeļojumu gar Norwegijas peekraſti wehl wairak saihſnajis, nekā no pirmā gala bij nodomats, un pahrbrauzis jau Embenē (ostas pilſehta uf Wahzijas Holandes robeſcham), kur fazijis ſparigu runu, ſchoreiſ ſewiſchķi uſſwehrdams, ka Wahzu walſtiju ſaweenibā pirmā weeta peenahkotees Pruhſijai. Beidſot keiſars peegreeſees paſchas Embenes liktenam, apſkatidams wiņas nopelnus Wahzijas ſtiprinaſchanas labā.

Franzija. Kara ministrs André ſchinis beenās fazijis kahdu runu, kurā loti zilbinajis bijuſchā ministra preekſchneeka Waldeka-Ruſo darbibu, apgalwodams, ka Komba ministrija zeeſchi apnehmuſēs wiņa eeſahkto darbibu wiſām pretestibam par ſpihti turpinat beſ atlaidibas tahlaki. Ap preſidentu eſot pulzejuſchees wihri, kuŗi dſili pahrleezinati par politiſkās brihwibas waſadſibu un kuŗi klerikalu waru laukſchot beſ ſchehlaſtibas un gallgi atnemſchot teem eeſpehju, turet tautu neſinaſchanā un tumſibā.

Arleeliſki nodomato un plaſchi iſdaudſinato pretoſchanos waldibai pee kongregaziju ſkolu ſlehgſchanas, klerikaleem tomehr nekas leels netſnahza. Druhſmeſchanās uf eelam un demonſtraziju ſapulzes tikpat kā pilnigi beiguſchās, un Pariſe peenehmuſe atkal ſawu parasto iſſkatu.

Anglija. Lukaſs Meiers, nonahkot Londonā, tizis dſelſzeļa wokſalē ſagaidits no Kitſchnera adjutanta un ſcha wahrdā apſweizinats. Ari Tſchemberlens lizis kahdam koloniju ministrijas cerehdim Buhru generali ſanemt un iſſazit zeribu, ka winſch warbuht babuſchot redſet Tſchemberlenu waigu waigā.

Par tirdſneezibas ministri Tſchemberlens eeteizis Balfuram ſawu behlu Oſtinu Tſchemberlenu, kuŗam Balfurs tad ari uſtizejis ſchās ministrijas wadiſchanu. Teſwa bahwanas neglihtu welkalu taiſiſchanā netruhkſt laikam ari behlam.

Spanija. Madridē ſwehtdeen notureta leela preſtlerikalu ſapulze, kur runati bahrgi wahrdi pret pahweſtu un Spanijas garidſneezibu. Meers tomehr netizis trauzets.

Rumanija. Rumanijā wiſā klusumā nupat notikuſe ministrijas atjaunoſchana, kuŗas ſaſtahwā buhſchot ſchahds: ministru preekſchneeks un kara ministrs — Sturdſa, ſemkopibas — Aurelians, teeſleetu — Stateſko, eekſchleetu — Paladijs, walſtsdarbu — Stoizeſko, kultus — Harets, ahrleetu — Bratiano un finanſu — Koſtineſko.

Deenwid-Afrika. Buhru generali Bota un Delarejs naw wehl ibraukuſchi uf Eiropu, bet uſturas ſchimbrihſcham Kapſtatē. Delareja meitai nupat bijuſchas Kapſtatē kahſas ar Delareja ſekretaru, komandantu Fereira.

Bota un Delarejs kahdā leelā Buhru ſapulzē Pralā fazijuſchi atkal runas. Bota ſtarp zitu teizis: „Wiſa Deenwid-Afrika nu atrodas ſem weena karoga. Bet waj waram atſihtees, ka meſs eſam pahrwareti? Nē! Mehs ne-eſam pahrwareti. Gan muhſu nahkotne tagad tumſcha un neſinama; bet muhſu zeriba un pakauſchanās uf paſchu ſpehkeem muhs wedis wiſur zauri. Afrika ir muhſu tehwija, muhſu mantojums, uf kuru mums dſimtas teeſibas. Mums jazenſchas Afriku padarit par muhſu laimigu, patihkamu mahjotni un wiſeem kopigi jagahdā, kā ari jauna paaudſe tā teek audſinata, ka muhſu tautiba nahkamibā ir Deenwid-Afrikas pahrwaldneeze."

Delarejs fazijis, winſch warot zeenit kā pretneeku katru Angli, kahds tas ari nebuhtu, bet ſtumtin janoſtumſtot par tahdeem zilweķeem, kahdi ir tā ſauktee „tautiſkee ſpeegi", kuŗi par neezigu atlihdſību gahjuſchi Angļu kalpībā un zihņā pret ſaweem tautas brahļeem. — Jā, kurā ſemē un tautā gan truhſſt tahdu „tautiſku ſpeegu" un ſawas tautas jauzeju un nodeweju?

Delarejs iſteizees ari, ka tagad uf Afrikanbereem ſtatotees tapat kā ſawā laikā uf Hugenoteem, ar nizinaſchanu, bet nahkſchot laiks, kad Afrikanderu wahrdu mineſchot ar godu un zeenu.

Botas weenpadſmit gadus wezais dehlens pehdejos pusotra gada pawadijis kara laukā, wiſas kara gruhtibas un nedeenas panesdams kopā ar tehwu.

Par Kapkolonijas parlamenta atzelſchanu tapa daudſ rakſtits un runats daſchas nedelas atpakaļ, kad no Deenwid-Afrikas Angļu tautibas puſes bij atzelſchanas labā eeſneegts waldibai luhgums ar kahdeem 30,000 paraſtſteem, kuŗu waldiba tomehr ne-eewehroja un Kapkoloneeſcheem paſchwaldibu neatņehma. Tagad un nahk gaiſmā, kahdā zekā ſawahrki paraſtſti minetam luhgumam. Broti, Milnera rokas puiſchi un ziti par naudu ſalihgti aģenti braukajuſchi malu no malas apkahrt, lihdami luhgumu paraſtſit ari ſalbateem, ſeewam, maſeem behrneem un pat Afrikas melnajeem. Azu leezineeki, kas gatawi fozito ſem ſwehresta apleezinat, tagad eeſneeguſchi zaur peenahzigajām eeſtahdem Angļu waldibai iſſkaidrojumu minetā luhguma un wiņa fabrizeſchanas leetā.

Otons Gildemeisters, agraknis Bremeres birgermeiſtars un labakais Bismarka draugs, wakar ſwehtdeen ſwinēja ſawu 80 gadu ſwehtku deenu. Gildemeiſters ir 79 gadi wecs.

Riga.

Rigas gubernatora weetas iſpilditajs un Baltijas domenu waldes pahrwaldneeks, knaſs Meſchtſcherſkis wakar aiſbrauza uf Tukumu, no kuŗeenes ſchodeen atgreeſās atpakaļ Rigā.

Rigas pasta-telegrafa apgabala preekſchneeks J. Oſtrowſkis atbrauza no Peterburgas Rigā.

Rigas oſtas waldes amatōs eezelti: par oſtas kapteini — kontradmirals Gerardi, par wiņa wezako palihgu — flotes reſermes leitnants J. Naſimows, par oſtas techniki — inscheneers — mechanikis Kokorins, un par oſtas darbwedi — kolegiju padomneeks Dobrowolſkis. Tahlak wehl eezelti: par wezakaſeem oſtas uſraugeem — tahlbrauzeju ſchkiperi Olbergs un Werfbergs, un par jaunaku uſraugu Kurotſchkinſkis. Art ſemako deenaſta eerehdņu ſkaits paleelinats par 19 personam. Diwas weetas (kapteiņa jaunaka palihga un jaunaka oſtas uſrauga) wehl naw eenemtas. Wiſus eerehdņus eezel finanſu ministrija. Lihdſ ar oſtas waldes pahrgroſiſchanu, pahrgroſiti ari oſtas waldes eezirkņu noſaukumi: II. par I., III. par II., IV. par III., V. par IV.

Rigas pilſehtas pasta-telegrafa kantora jauno lokalu eeſwehtija 16. julijā 1874. gadā. Rigas ahrpilſehtās eerihkoja 8 pasta nodaļas: Peterburgas, Maskawas un Jelgawas ahrpilſehtās, kur peenehma tikai pasta korespondenzi. Lihdſ 1894. g. ſchīs ſawā darbibā aprobeſchotās pasta nodaļas bija padotas toreiſejam gubernas pasta kantorim. No 1894. gada ſchīs nodaļas pahrwehrta par paſtahwigeem kantoreem un tās tika padotas taiſni pasta telegrafa apgabala preekſchneekam, pee kam wiņu darbiba tapa paplaſchinata tahdās paſchās robeſchās, kā gubernas pasta kantori, peeweenojot uf kratiņiem. Peterburgas preekſchpilſehtas pasta kantora darbibai paplaſchinotees, wajadſeja gahdat jaunas telpas; kahdas ari atrada Aleksandra eelā Nr. 92, Hacka namā. Tagad nu ſchīs pasta kantora telpas jau eerihkotas un eeſwehtitas. Par jaunā pasta kantora preekſchneeku eezelts galma pabomneeks K. Röhslers.

Rigas II Ritenbraužeju Beedribā riht, 19. julijā buhs ſazihſkite behl I. un II. ſchķiras rokas lenteem. Sazihſkites ſahkums plkſt. 8½ wakarā.

Rigas rikſchotaju beedriba greeſchas pee Baltijas ſporta zeenitajeem ar uſaizinajumu, nemt dalibu pee ſazihſkſlem 4., 8. un 11. augustā ſch. g., kuŗas tikſchot ſarihkotas Salitbē ihpaſchi preekſch Baltijas rikſchotajeem ar Baltijas dahmu godalgu iſdalischanu, uf ſirgeem, kuŗi wehl naw peedalijuſchees neweenā ſazihſkſē.

Otons Gildemeisters, agraknis Bremeres birgermeiſtars un labakais Bismarka draugs, wakar ſwehtdeen ſwinēja ſawu 80 gadu ſwehtku deenu. Gildemeiſters ir 79 gadi wecs.

Rigas latweeſchu teatra kā maſaku lomu tehlotajs, preekſch diweem gadeem aiſgahja uf Berlini, pee tureenes Luiſas teatra, kur kā weſchifors ſtrahdā mums patihkamais mahkſlineeks H. Rhode-Ebelings. Sem Rhode-Ebelinga wadibas iſglihtobamees Gertners tagad dewis ſawas pirmās weeſu iſrahdes Braunſchweigā, kā Hermans — Schillera „Laupitajōs" un Romeo — Schekſpira „Julija un Romeo". Panahkumi bijuſchi loti labi. — Wilija Robert-Janſona Idle, kuŗa ſch. g. aprilī weeſojās Amerikā, diwās Latweeſchu iſrahdēs, ar widejeem panahkumeem, noſlehguſe tagad lihgumu ar Amberga teatra direktoru Nujorkā. —P—los.

Giftigas ſpehķu leetas. Waldoſchais Senats iſſtahdrojis, ka perſonas, kuŗas pagalawo waj pahrdod ſpehķu leetas, kas krahſotas ar giftigeem peemaiſijumeem, ſodamas uf meerteeſneſchu likumu 115. § pamata. Schis paragrafs ſtarp zitu ſkan ſchahdi: „... Kas pagalawo traukus waj zitus preekſchmetus, pee teem leetodams weſelibai kaitigu materialu, ſodams, neatkarigi no ſcho pretſchu atnemſchanas un iſnihzinaſchanas, ar aresta lihdſ 8 mehneſcheem, waj ar naudas ſodu lihdſ 300 rbl." Schints beenās jau notikuſchas daſchās ſpehķu leetu pahrdotawās, ſewiſchķi uf tirgeem, ſmalka pahrluhkoſchana. Km.

Pasaudets. Lauzeneeks Sch. pahrdod wakar pilſehtā eewestos peena raſchojumus, un ſanehmis par teem wairak kā 800 rbl., dodas uf Rigas-Orlas dſelſzeļa wokſali, lai aiſbraukšu ar dſelſzeļa brauzeenu pulkſten ½4 no Rigas mahjā. Uf ceļas winſch ſaſtop kahdu Rigā dſihwojoſchu draugu, ar kuru ee-eet kahdā dſehreenu pahrdotawā Eelſch-Rigā, kur pee alus galda pakeļ lihdſ weſlam wakaram. Braužot fuhrmanī uf wokſali, winſch pamana, ka naudas waſrs naw. Winſch brauz pee ſawa drauga un apmaino to, ka las winam naudu noſabīs. Draugs juhtas apwainots, winu ſtarpā iſzelas ſihwa kilda un pat kauſchanās. Lauzeneeks Sch. eewaino ſawu draugu tik wahrigi, ka tam wajaga ahrſta palihdſibas. Leeta laikam nobeigſees tikai pee teeſas galda. L.

Eelauſchanās ſahdſiba. Pagahjuſchā nedelā Rezeknes eelā Nr. 69, maſpilſonei Edai Dubowitſch iſ winas neaiſſlehgtas lahdes iſſagta Rigas pilſehtas lombarda kwite par lombardā eekſlaitam ſelta un ſudraba leetam, kas maſſā apmeram 500 rubļus. Beſ tam ij tās paſchas lahdes, kā wehlak iſſinaja, iſſagti 100 rbl. Aiſdomas kriht uf Schihbu Salomonu B., kuŗſch ilglab paſinis weetejos apſtakļus, kā ari ſinajis, kur un par zik D. leetas eekſlatas. —rgs.

Tahdſiba waj panemtums. Ordeen Rigas-Orlas dſelſzeļa brauzeena Nr. 183 paſaſcheers M. Zebrowſkis Dwinskas ſtaziņā ſinoja, ka winam no ſwahrku eekſcheējās kabatas paſuduſe Roſſlawkas apkrohſchņaſchanas beedribas grahmatina, kuŗā bijuſchas eeliktas diwas Smolenskas walſts bankas nodaļas kwītes par 500 un 1000 rbl., kwite par tirni I. aiſnehmuma premijas biletem, wairakas Roſſlawkas dſelſzeļa pahrikas weikala kwītes par 500 rbl., weens 100 rbl. walſts prozentu papirs, beenaſta papiri, dſelſzeļa biletes u. z. Waj ſchi grahmatina tam noſagta, waj ari winſch pats to paſaudejis, — to paſaſcheers neſpeja paſaſit. Iſmeklēſchana eeſahkta.

Nelaimes gadijums uf Daugawas. Wakar ap plkſt. 11 deenā bukſir-twaikonis „Moſkwa" wilka 4 laiwas pa Daugawu gar Grafa ſalu augſchup, pee kam twaikonis aiſ neuſmanības aiſſterdams plostu ſtuburus ſadragaja wenu laiwu, kuŗa nogrima. Latwa peeder Trifonowam un bija pildita akmeneem. Saudejums eewehrojams. Laiwu zel augſchā. —trs.

Kuga deggſchana. Wez-Mihlgrahwī pagahjuſchā nakti eeſahka degt Wahzu twaikonis „Nektor", kuŗſch bija peelahdets ar lineem. Uguns iſzehlās kuga widus telpās. Uguns iſzelſchanās zehlonī neſin, bet domā, ka kahds ſtrahdneeks ſmehkejot buhs netihſcham linōs eeſwaedis aiſdedſinatu jehwelkalinu. Uguni nodſehſa Mihlgrahwa ſawaldzigee ugunsdſehſeji un oſtas waldes twaika ſchļuhtene. Saudejumi wehl naw ſinami. Kugam no uguns nenotika nekahda kaite. —rgs.

Ugunsgrehki. Wakar ap plkſt. 10 wakarā aiſ neſinameem zehloneem iſzehlās ugunsgrehks Romanowa eelā Nr. 110 Karka Schurina dſiwſtahwu loka namā, kahdā neapdſihwotā iſtabā. Uguns ahtri iſplatijās un, pirms eeradās ugunsdſehſeji, nama jumts un otrais ſtahws bija jau pahwiſam no leeſmam. Jumts nodega un wiſs nama augſchejais ſtahws ſapoſtits. Saudejums ap 2000 rbl. — Uguns wehl nebija nodſehſtis Romanowa eelā, kad jau ſinoja otru ugunsgrehku Pahrdaugawā. Dala ugunsdſehſeju dewās uf ugunsgrehka weetu Skolas eelu Nr 49, kur dega Jekaba Roma nams. Pehz uſſlihtigas ſtrahdaſchanas ugunsdſehſejeem iſdewās uguni ahtri nodſehſt. Ugunim par laupijumu krita nama jumts un greſti. Nama nams apdroſchinats par 2000 rbl. Saudejums lihdſ 500 rbl. K.—

Tirdſneeziba un ſaimneeziba.

Kreewijas dſelſszeļu likumu 24. panta nosaka, ka tahdam beſbiletneekam, kas naw pagusis preekſch brauzeena noeeſchanas nopirkt biketi, naw jamaksā par braukſchanu biwkahrſcha maksa, ja winſch iſnehmis no tās ſtazijas preekſchneeka, no kuŗas nobrauz, apleezibu, ka bijis aiſkawets biketi iſnemt; ſinams, winam tad bilete jaunopehrk nahkamā ſtazijā. Daudſ ſtazīju preekſchneeki dewuſchi dſelſzeļu pahrwaldei iſſkaidrojumu, ka wini nespehjot iſpildit ſcha panta noteikumu, t. i. iſdot aiſkaweteem brauzejeem minetās apleezibas, ja wini negribot nokawet ſawus teeſchas uſdewumus. Tadehl wini luhdſ, lai ſcho noteikumu pawiſam aizeltu. Zeļu ministrija nodewuſe ſcha jautajuma iſſpreeſchanu nahkamajam dſelſzeļu preekſchſtahwju kongresam, kuŗſch drihſumā ſanahks.

Lodſchā dſelſs tirgus atdſihwojas; daſchas fabrikas jau ſtrahdajot beſ pahrtraukuma.

Pinkas aprinķa ſemneeki ſametuſchi 3000 rbl. amatneezibas ſkolas dibinaſchanai. — Pee weetejās realſkolas nodibināti wakaru kurſi.

Harkowā manufakturu leelnoliktawu weikali, aiſ labās raſchas beenwidus, ſahkuſchi ſtipri atdſihwotees.

Teeſleetu nodaļa.

Rigas apgabalteeſas 2. kriminalnodaļas ſehde, peektdeen, 19. julijā, tiſeſās ſchādās apſuhdſibās:

1) pret ſemneeku Franzi Brakowſku — uf ſ. l. 1648. p. pam. (par atklahtu aplaupiſchanu beſ waras darbeem);

2) pret ſemneekem Andreju Jaworowſku — uf ſ. l. 1655. p. 1. dal., 1659. p. 5. pkt. pam. (par treſcho ſahdſibu wainu apgruhtinoſchōs apſtakļos) un Karli Puriņu — uf meerteeſn. ſ. l. 169., 170. p. 4., 5. un 6. pkt. pam. (par ſtru ſahdſibu wainu apgruhtinoſchōs apſtakļos);

3) pret ſemneeku Stepanu Bogdanowu — uf ſ. l. 1643. p. pam. (par atklahtu aplaupiſchanu beſ waras darbeem);

4) pret ſemneeku Aleksandru Oſipowu — uf ſ. l. 1642. p. pam. (par atklahtu aplaupiſchanu ar waras darbeem);

5) pret ſemneeku Karli Gegeri un pee Rigas punſtaklada peederigu Ludwigu Slotu — uf ſ. l. 1690. un 1692. p. pam. (par raſbainiecibu);

6) pret pee Rigas ſwahneeku oklada peederigu Juliju Wihſtu — uf ſ. l. 1655. p. 1. dal. un 1659. p. 5. pkt. pam. (par treſcho ſahdſibu wainu apgruhtinoſchōs apſtakļos) un Marziju Wihſtu — uf meerteeſn. ſ. l. 169. un 170. p. 5. pkt. pam. (par pirmo ſahdſibu wainu apgruhtinoſchōs apſtakļos);

7) pret ſemneezem Lihbu Pumpur un Ernestini August — uf ſ. l. 18. un 1655. p. 3. dal. pam. (par ſahdſibu pahrak par 300 rbl. wehrtibā) un

8) pret maſpilſoni Jwanu Grunowu — uf ſ. l. 287. p 2. dal. pam. (par priwatperſonas apwainoſchanu teeſas ſaſtē). —ds.

Tirgus u. z. ſinas.

Pahrtikas preſchu zenas Rigā.

	Kap.		Kap.
Gaļa.		**Dſas un putni.**	
1 mrz. wehrſchu	10—18	1 ſchoks ſiu	95—115
„ teļu	—	1 tihtars	—
„ jehru, ſchahp.	9—12	1 ſoſs, kuſta	—
„ ſuhſu, ſwaig.	14—20	1 pihle	60—100
„ „ ſchahp.	13—25	1 wiſta	45—80
„ „ tauku	17—20	1 paſris zahļu	40—100
Maiſe.		**Meſcha ſwehri un putni.**	
1 mrz. rupjas	3—3½	1 mrz. breeſchu gaļas	—
„ ſalbſtahbas	3—3½	1 mednis	—
„ baltas	4—5	1 teteris	—
		1 paſris meſcha ſrbu	—
Miltī.		1 ſaſis	—
puos rudſu	80—85	**Sakumi un ſakņes.**	
„ kweeſchu	160—280	1 puds kartupeļu	60—65
mrz. meeſchu putraimu	4—7	„ kahpu	—
„ auſu „	6—7	„ burkanu	—
„ griķu „	4—6	„ beeſchu	—
„ grubbu „	4—7	„ ſkābpuķu	170—240
		„ ſirnu, peleķu	150—820
Peens.		„ „ balto	160—240
1 ſtops ſwaiga	8—10	„ „ pupu	160—240
„ noſrejota	5—6	1 puds dahrſa pupu	200—240
„ kreima, ſkāba	60—80	1 galw. kahpoſtu	—
„ „ ſalda	25—80	1 ſk. ſkābu kahpoſtu	15—20
1 mrz. ſildita peena	—	1 ſchoks peterſiļu	75—100
„ ſweeſta	30—38	**Ogas un augļi.**	
„ medus	40—45	**Bruhkleņes, puds**	—
Siwis.		**Dſehrweneſs, mahrz.**	4—6
1 mrza ſiļķa	1800—2700	**Ahboli puds**	—
1 kahls neſagu	—	**Bumbeeri puds**	—
„ ſkrim., ſwaig.	—	**Lopu barība un peſaiſchi.**	
„ „ ſchahp.	—	1 birkaus ahboliņu	500—700
100 ſchahp. brehtiņu	25—35	„ ſeena	500—700
1 mrz. laſu, ſwaigu	40—50	„ ſalmu	300—350
„ „ ſchahp.	80—90		

Jaunakās ſinas.

Belgradē, 30. (17.) julijā. Pehz iſwehleta opoſizijas kandidata Stanojewitſcha atteikſchanās, kſuptſchina eewehleja par ſawu preſidentu waldibas kandidatu Nikſu Popowitſchu.

Londonā, 30. (17.) julijā. „Times" ſino, ka Anglija un Sabeedrotās Walſts atſaſtuſchās no mehginajuma, peeruaat zitas walſtis, lai kara atlihdſibas maſajumu no Kinas peenem ſudraba naudā.

Londonā, 30. (17.) julijā. Kehninſch wareja wakar, uf nuhjas atbalſtotees, ſpert pirmo reiſ pehz operazijas iſdarischanas daſchus ſoļus.

Londonā, 30. (17.) julijā. Kā dſirdams, kehninſch nodomajis pehz kroneſchanas apmeklet Skotiju.

Sofijā, 30. (17.) julijā. Eewehrojot wahjo finanſu ſtahwokli, ſobranje nolehma, tautas weeneeku pahrtikas naudas pamaſinat no 25 uf 10 frankeem par deenu.

Nujorkā, 30. (17.) julijā. Wairak weetās Sabeedrotās Walſts wakar manija ſemes trihzi. Kalifornijā ſwehtdeen bijuſchi trihs reſi ſpehzigi apatſchſemes grubdeeni. Wairak weetās ſeme pahrwehruſēs. Eebſihwotajus pahrnehmuſchās breeſmigas iſbailes.

Liſabonā, 30. (17.) julijā. Biboļo zeetokſnim, Portugales Afrikas kolonijā, uſbruka 6000 Negeru, bet uſbruzeenus tika atſiſts.

Telegrammas.

(Kreewu Telegrafa Aģentures).

Peterburgā, 17. julijā. Japanu prinzi Komatſu ſchodeen Peterhofas Leelajā pili pieņēma Wiņu Majeſtates Keiſars un Keiſareene-Mahte Marija Feodorowna. Pehz pieņemſchanas augſtais weeſis dewās atpakaļ uf Peterburgu, kur winſch uf Keiſara Aleksandra III. kapu nolika wainagu. — Pee wakarejās jahſchanās Krasnoje Selā kahds gwardijas dragunu pulka offizeers, Lichtanſkis, iſpelnijās pirmo godalgu, pokalu. — Eekſlietu ministra beedrs, knaſs Swjatopolk-Mirſkis atgreeſās ſchodeen uf Peterburgu atpakaļ.

Peterburgā, 17. julijā. Abeſſinijas ſuhtnis Abuna Mateos peeklideen aiſbrauks zaur Maſkawu uf Sewaſtopoli, no kuŗeenes winſch ar twaikoni brauks uf Djibuti.

Peterburgā, 18. julijā. Peterburgas atbrauza no Kinas Franzijas wehſtneeks Bō un Frantſchu aplenkſchanas kara pulku preekſchneeks generals Sušiljons, Kreewu kara agents Kinā generalmajors Wotſchaks un Tjanzſinas konſuls Poppi.

Kijewā, 18. julijā. Brahli Brodſtiji dahwaja 125,000 rbl., lai Kijewā dibinatu Schihbu 2-klaſu ſkolu ar diwām amatneezibas nodaļām.

Klementjewā, 17. julijā. Wiņa Keiſarīskā Augſtiba leelkņaſs Sergejs Aleksandrowitſchs atbrauza Klementjewas ſahdſchā, inſpizeja leelgabalneeku ſchauſchanu un pehz tam aiſbrauza uf Borodinu.

Londonā, 30. (17.) julijā. Balfurs ſinoja apalſchnamā, ka kommiſijā, kuŗai jaiſnelē kara weſchanas darbi Deenwid-Afrikā, tiksſchot par preekſchneeku eezelts laikam lords Elgins.

Sofijā, 30. (17.) julijā. Sobranje apſtiprinaja ahrleetu ministrijas budſchetu.

Tripolisā, 30. (17.) julijā. Schodeen aiſbrauza no ſchejeenes Italijas eſkadras apgehmot zitas oſtas Turzijā.

Дозволено цензурою. — Рига, 18-го іюля 1902 г.

Izdewejs un redaktors: Fr. Wilkens.

Advokats
K. Skarre
pieņem tagad Leepajâ, Kungu ielâ, Andreja namâ (agrakâs Walsts bankas telpâs. 6 9b

Ambulanze
Ter baiss ielâ № 55a. Katru deenu no plkst. 1/2 1— 1/2 2. Mak. urlogem iſmekleſchana bezmaſ. 672b
Dr. Putnińſch. Dr. Perlbachs.

Sobu ahrſte
Late Weibel,
Leelâ Smilſchu ielâ Nr. 5, netahlu no birſchas.
Runajama: no 9—1 un no 4—6. 151a

Runa ſtundas preekſch ahdas, puhſchla un wenerikâs ſlimneekeem, no pulkſten 10—1 un 5—8.
Dr. Jeannot Raimann,
Marſtal ielâ Nr. 17 I, netahlu no Kungu ielas.

Sobu ſlimneeku poliklinika
pee ſobnahrſtu ſkolas ir atwehrta un teek ikdeenas no pulkſt. 10—4 pehz pusdeenas ſobu ſlimneeki peenemti.
Turpat peenem paſtellejumus uſ wiſadeem
mahkſligeem ſobeem
kâ ari uſ ſobeem plinigâ ſaſtahwâ.
Domwaras pehz kaffes.
Marijas ielâ Nr. 2.
vb55 Direkzija.

Kreewu ahrſtu ſabeedr. ſlimnizа
158b
Daugawas malâ, Masâs Miſtereſas un Marſtalu ielu ſtuhri Nr. 1, dſ. 2.
Eekſchejâs ſlimibâs
Katru deenu no pulkſt. 12—1 pehz pusd.
Ahdas un wenerikâs ſlimibâs:
Katru deenu no pulkſt. 1—2 pehz pusd. un ſwehtdeenâs no 11 1/2—12 1/2 pehz pusd.
Sobu ſlimibâs:
Katru deenu no pulkſt. 1—2 pehz pusd.
Kirurgiſkâs ſlimibâs:
Ikdeenas no pulkſt. 12—1 pehz pusd.
Seeweeſchu ſlimibâs:
Pirmdeenâs, treſchdeenâs un peekdeenâs no 2—3 pehz pusd.
Azu ſlimibâs:
Katru deenu no pulkſt. 12—1 pehz pusd.
Deguna, kakla un auſu ſlimibâs:
Pirmdeenâs, treſchdeenâs un peekdeenâs no pulkſt. 2—3 pehz pusd.
Nerwu ſlimibâs:
Ikdeenas no pulkſt. 12—1 pehz pusd.
Makſâ 30 kap.
Par operazijam, plombeſchanu un briļu noteikſchanu pehz nolikguma.
Mihſaku, ſpaudeklu, aſins un iſſahrnijumu mikroſkopiſka un kimiſka iſmekleſchana.

Peenemu ſlimneekus
ahdas, kaunuma, ſifiliſkâs, puhſchla un wenerikâs ſlimibâs ikdeenas no pulkſten 9—1, un no pulkſten 5—9 wakarâ.
Dr. L. Gordon
L. Kaleju ielâ 30, 1 trp.
Ari ahrſteju zaur maſaſchu un elektrizitati.

Alekſandra ielâ Nr. 84.
Runa ſtundas wenerikâs, ahdas un ſlimuma ſlimibâs no pulkſten 9—11 preekſchpuſdeenâs un no 6—8 wakarâ.
Dr. N. Hirschberg
prakt. ahrſts. 414b
Alekſandra ielâ Nr. 84.

Kaunuma ahdas, ſifiliſkâs, puhſchla un wenerikâs ſlimibâs runa jams pa wahzu laiku ikdeenas no pulkſt. 10—2 pusd. un 4—7 wak. Swehtdeenâs tikai no pliſt. 10—2.
Dr. H. Levy's,
prakt. ahrſts.
Suworowa ielâ Nr. 10.
647b Pretim Wehrmaņa dahrſam.

Poliklinika
ahdas un ſlimuma ſlimibâs,
Rigâ, Tehkuhnu ielâ Nr. 16. Starp ziņ. iſmekleſchana ar elektriſku apgaiſmoſchanu, ahrſteſchana ar elektrizitati.
Slimneekus peenemu katru deenu no pliſt. 12—8 pehz pusd.
H. Simonſons,
571b eeſtahdi pahrwaldoſchs ahrſts.

M. Purinſch
praktiſks mehſlinas feldſchers
Marijas ielâ Nr. 6,
pretim Berga dahrſam.
Peenemu ſlimneekus no pulkſten 8 rihtâ lihdſ 9 wakarâ. 696a

Eepirkſchana un pahrdoſchana.
Lietotu mehbeļu, wezlaiku leetu, titeļu katru leetu par ſmi, kâ ari pilnigas dzihwokļa ſeetas garnituras iſ dſelzhaba ſeta. Rigâ, Swehtā Gara komwentâ Nr. 2. 28b

Nepahrſpehjama pehz wadiſchanas un weenkarſchib, ir tahfu iſplatita rakſtama maſchina 696b

Ideal ar labi redſamu rakſtu kà ari lehtakais no wiſeem lihdſchinejeem 90 rakſtu ſihmem un daudzeem pârlabojumeem, **Schapirograph** Prospekti un eſwadi preekſch paſchmahzibas dabujami pirmâ Rigas rakſtamu maſchinu birojâ preekſch mahzischanâs un noraksteem Schkuhņu u. Sirgu ielu st. № 19.

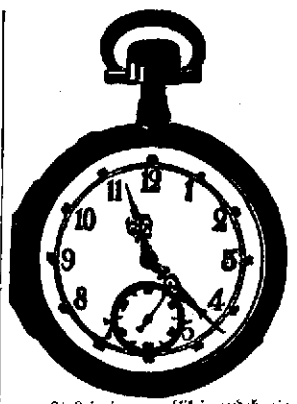

Pahrleezinajatees!!
Gekams apgahdajeet ſew pulkſtenus, ſeklu un ſubraba leekas, luhdſu apſkatat manu krahjumu, jo tahda paſcha labuma prezes, kà ſcheitan tirgotawâs, dabuſat pee manis ſamehrâ lehtaki. Peedahwaju ſeltа, ſubraba un tehrauda labotas pulkſtenus; jaunſeltа fahkot no 4.50 kap., Amerikas no 7 rbl., Schweizijas par 9 rbl. (ſtur 12 rbl.) Subraba pulkſtenus fahkot no 7 rbl., Sweizijas ſlawenee Mermod freres, kuri war ret 5 gadi beſ taiſiſchanas, no 15—18 rbl. gabalâ. Seenas un galda pulkſtenus bagta metala karotes par 8 rbl. duci, ferwetes jaunſeltа pulkſtenu ķehdes 14 karatuſeltа kwas nelaß ſrahſtu neſaudê. — Leelaks mehrâ eerehkot un pehz leekas pelnas nekahrojot, man ir eerſehjams lehtaki pahrdot un zeen. publikai tahdâ ſlikâ pakalpot. Speſjala iſlaboſchanas darbniza. Wiſadu greznuma leetu un pulkſtenu apſeltiſchana elektriſkâ zelâ.
Augſtzeenibâ **Waldmaņu Roberts,**
Rigâ, Marijas ielâ № 10a.
It Laipni zeen publikai peedahwaju ſawu zemu rahdituju ar ne maſak kà 100 nobildejumeem par brihwu peeſuhtu.
Siwehtdeenâs weikals atwehrts no pliſt. 1—6 pehz pusdeenas.

Jauns! Jauns!
Pletdſelſs „Buhris“,
preekſch ſkraderem, malgataijam, etc. ka ari preekſch mahjas wajadſibam.
5—6 minutes ar petroleja gahſes palihdſibu ſakarſt. Leeliſka laika un naudas eetaupiſchana.
General-wertneeks preekſch Kreewijas un Polem
Julius Wiegand — Rigâ
Leelâ Jehkaba ielâ Nr. 5, II.
Aģenti: Maſkawâ: Bergengrün & Intelmann. Sw. Peterburgâ: Hugo Salzmann, Woſneſenſki proſpekta Nr. 22. Lodſâ: L. M. Guttmann. Odeſâ: Rik. Lille.
Beſ tam maſumâ dabujams Rigâ pee:
Pawel S. Papow,
J. Redlicha augſtu magaſinâ,
Robert Liss,
A. G. Charkewitſch, Kalku ielâ Nr. 27 un Alekſandra ielâ Nr. 114,
G. A. Tſcheikin, Alekſandra ielâ Nr. 105,
J. E. Muſchke, Tehrbata ielâ Nr. 18.
Beſ tam wehl dabujams: Jelgawâ pee J. S. Parigina mantineekeem un pee F. Sommerfeldta. Wilandê: pee G. A. Reisnera. Dwinſkâ: pee Ch. R. Jaritza. Oberpahlê: pee C. F. Leihberga, un fabrikas notikſawâ Rigâ pee E. J. Bergmann, Leelajâ Sirgu ielâ Nr. 4. 319b

Kreewu ahrſtu, mahſu un Kreewijas Kommerz-ſkolas ſkolneeku
Rigas Latw. Sabeedriba.
Dahmas u. kungi
kuri wehletas peebalſtees Rigas Latweeſchu Sabeedribas nahkamâ ſeſonâ ſarihkojamâs teatra iſrahdês, war peeteikſees pee teatra direktora Fr. Pobuecka ſga, Kungu ielâ Nr. 16, dſihw. 7., katru deenu no pulkſten 8—5 pehz pusdeenas.
763b Teatra komiſija.

W. Andrejewsky
ahdu pahrdotawa Rigâ
Peldu ielâ Nr. 27, peedahwâ
preekſch atkalpahrdoſchanas
gat. kungu gamaſchas no 1 gab. 3.15
gatawas iſlietetas gamaſchas 2.50
dahmu ſchnoru kurpes 1.50
leelu dehmu kurpes ſiltras 80
" " puſſiltras 45
" uhdens ſahbaki 5.—
Leelâ iſwehlê wiſadas ahdu prezes un gatawas gamaſchu wirsahdas. 45b

Kreewu, Wahzu, Frantſchu un Angļu
walodu ſtundas.
Sagatawoſchana
uſ real- un komerz-ſkolam, uſ gimnaſ- un augſtak. meitu-ſkol., kà ari uſ amatneezibas ſkolu un apteeku. mahzekļu eſſameneem.
Tirdſneezibas ſinibas:
tirdſn. rehkinaſch., grahmatwedſch., korespond. u. t. t. Stundas pahr. kungeem, dahmâm un behrneem (ari puliziņâs).
Mahzibas ſahkums katrâ laikâ
NB. Ja wajadſigs brihwlaiku ſtundu pahrneegſch. netaps pahrtraukta;
Tuwakas ſinas ſkolaſchâs grahmatu tirgotawâs: Behrſina ſga, Suworowa ielâ 32, un Tehrbatas ielâ 14. Oſola ſunga, Terbatas ielâ 7, un Brigadera ſga, Marijas ielâ 13 (Berga Baſarâ), Alkberga ſga, Akmeņu ielâ 13, Purpetera ſga, Akgenskalnâ Hanſchklinewiza baſarâ, Lappas ķeſe, Tornakalnâ, Mezâ Jelgawas un Bauskas ielu ſtuhri. 827b

Rotalu leetas
ielâ iſwehlê teek lehti pahrdotas.
J. Puchk, 88b
rotalu leetu nolikſawa,
Marijas ielâ Nr. 9, Neſterowa mahjâ.
Galaſſtrami un dreſſejaſa darbi teek iſdariti atkal.

Mahja
pahrdodama Wez-Mihlgrahwi. Peepraſams I. kroņa ſemes iſpaſchumâ V. linijâ № 31, Wendiu mahjâ, Dombrowſka ſkolâ 698a

Leepajas Kr.-Aiſdewu Beedriba.
Kungu ielâ № 4, ſenakâs Walſts - bankas telpâs.
BILANZE
1. julijâ 1902. g.

Aktiwâ		Paſſiwâ	
Kaſes rehkins	378 10	Beedru dalib. naudas rehk.	9019 47
Nihd. rehk. pr. drohſcheem galw.	14655 —	Nogulduſumu rehk.	6800 —
Nihd. rehk. pr. drohſchem kilam un obligaziam.	9279 —	Augtu-augſtu rehk.	7492 18
Walſts bankas rehk.	429 65	Diwidendu rehk.	19 60
Inwentara rehkins	394 95	Referwes kapitala rehk.	450 22
Kantora iſdewumu rehkins	414 45	Nokawetu beedr. eemakſ. rehk.	286 60
		Rentes rehk.	1074 02
	25541 15		25541 15

Beedru drohſchibas kapitals garantets uz 247 beedr. ar 100,695 r 90 k.
Schim pabgahdâ eekſchejâs 49 jaunâ beedri.
Beedru maſſa par nogulduſumeem 5—6 proz. gadâ un aprehkina par aiſdewumeem 8—9 proz. gadâ. Nogulduſumi un aiſnehmumi ir ſwabadi no krona nodokļa.
Naſſta nauda netop nemta.
Direkzijas darba laiks: pirmdeenâs un zeturtdeenâs no pulkſt. 7—9 wak. un treſchdeenâs no pliſt. 12— 2 deenâ.
768b Direkzija.

Pirmâ Pahrdaugawas Krahj-Aiſdewu Sabeedriba
Rigâ, Suworowa ielâ Nr. 8, pretim Wehrmana dahrſam.
Sabeedriba makſâ par noguldijumeem 5 1/2 % ſahkot no noguldijuma deenas un nem par aiſdewumeem 6—8 % gadâ.
Brihwi no ſebkahdeem krona nodokļeem.
Darischanas laiks no pulkſten 10—2 deenâ.
Walde.
186b

Atraſti
latwiſki mauſkripti un ſanemami „Rigas Awiſes“ ekſpedizijâ.

Wiſadus rakſtus
Kreewu walodâ ļoti pamatigi un par maſaku atlihdſibu iſgatawo Romanowa ielâ № 57, ſen. teeſu eeredznis P. Eipers.
NB. Runajams no pulkſt. 6—10 rihtâ u 4—5 1/2 pehz pusd., ari ſwehtdeenam un wakareem. 804b

Kreewu, Wahzu un Frantſchu
walodu ſtundas
lehti paſneedſ Terbatas ielâ Nr. 33. dſ. 1. 592a

Skolneekus,
waj ari jaunus zilwekus peenem pansijâ, Schonera ielâ № 5, leelâ muſſa namâ, ſehtâ, dſihw. 9,

Apkalpotaja
wajadſiga pahra ſtundas par deenu, pehz pusdeenas. Adreſe wiſsdrihſakâ laikâ, lihdſ ar preeſtihmi par ilghdſchinejo deeneſta nodarbama „Rigas Awiſes“ ekſpedizijâ ſem „B.“ 697a.

Maiſes zepejs
wajadſigs Jaunâ Jelgawas ſchofejâ № 19, bodê.

Wehlos
pahrmainiti pilſehtas mahju pret laukumahju tahdu kura atrodas netahlu no dſelſzeļa ſtanzijas ar meſchu un ubdeni un pilnigu ſaimneezibas eerihkojumu; Mans ihpaſchums ir leelâ un eenes dandſ. Rigâ Ilgezemê, Emmas ielâ № 14, dſ. 4. 676a

Dſihwokli
ſaſtahwoſchi no 2—5 iſtabam un wiſeem majaſigeem eerihkojumeem lehti iſthrejami Alekſandra ielâ № 151. 694a

Bode
ar dſihwokli, maiſes zeptuwi, pagrabu un leelu ſpihkeri preekſch labibas un linu uſpirkſchanas, (pee Jahņa wahzteem) ielâ Maſkawas ielâ № 142, Dombrowſka mahjâ, top no 1. auguſta 1902. gada iſnomata. Tuwakas ſinas turpat pee ihpaſchneeka. 690a

Seme
peederiga Talſu pareiſhzigai baſnizai teek iſſneeteta pa 1/3 puſmeetai un wairak uſ 12 gadeem, ſkaidot no 1 oktobra 1902. g. Tuwakas ſinas dabujamas pee wecteļa mahjtaiſa J. Grunduka ſga. 689a

Jauns leetas.
Preeſch pehz zigorkſeem ſem firmas „A. Puchē“, tee ir labi. Familijas kafeja, weſeligs dſehreens. Maſâta eeſalu kafeja, nerwu ſtiprinadams dſehreens. Eeſalu kafeja, loti deriga preekſch behrneem un wahſeem nerweem. Atkalpahrdewejî dabu augſtu rabatu. Dabujama wiſôs leelakôs weikalôs Rigâ. 39b

Ruhpigam nama mahtem par ſiņu:

Schahwetas
dahrſa ſaknes
preekſch ſupas, iſnahk daudſ lehtaki kà neſchahwetas, peedahwâ:
Brahki Schtſchaſtini
Glubokajâ, Wilnas gub.
iſ paſchu dahrſeem,
1/2 mahrz. 45 kap.
1/1 " 25 "
Rigâ dabujami pee
Fr. Laſsmana,
Alekſandra bulwarî № 1,
ſehkļu tirgotawâ.

Dſelſszeļa brauzeeni.
Derigi no 18. aprili 1902. g.
Starp Rigu II — Tukumu.
Darba deenâs: no Rigas: 6,43 r. 7,32 r., 9,07 r., 10,22 r., 11,38 r., 12,47. d., 1,58 d., 3,53* d., 4,06 d., 4,23 d. 4,47 d., 5,33† d., 6,47 m., 7,10 m., 8,05 m. 9,08* m., 10,10† m., 11,10 m. Peenahk Sloka: 11,53 r., 3,28 d., 5,27 d., 6,13 m., 8,40 m., 9,28 m. Peenahk Kemeros: 8,30 r., 9,21 r. 1,20 d., 2,33§ d., 4,33* d., 6,08 m., 7,10† m., 11,45† m. Peenahk Tukumâ: 11,35 r., 9,10 m., 11,37* m., 1,37 n. Swehtdeenâs un ſwehtku deenâs. No Rigas: 8,20 r., 9,07 r., 9,40 r., 10,22 r., 10,57 r., 11,38† r., 12,32 d., 12,47§ d., 1,58† d., 4,05 d., 4,47 d., 5,33 d., 6,47 m., 8,05† m., 9,08* m., 10,10 m., 10,45 m., 11,10 m. Peenahk Sloka: 11,02 r., 12,15 d., 1,52 d., 5,27 d., 6,54 m., 12,16 n. Peenahk Kemeros: 10,09 r., 12,09 d., 1,20† d., 2,33§ d., 3,45† d., 6,30 m., 9,45† m., 11,45 m Peenahk Tukumâ: 11,35 r., 9,10 m., 11,37* m., 1,37 n.
Darba deenâs. No Tukuma: 5,42 n 9,48* r., 2,36 d., 6,36 m No Kemereem 7,40§ r., 8,52 r., 9,40 r., 12,04† d., 2,04 d., 5,39× d., 9,40 m., 10,28† m. No Sloka 6,15 r., 7,29 r., 8,20 r., 8,47 r., 4,42 d., 8,45 m. Peenahk Rigâ: 7,47 r., 8,17 r., 9,03 r., 9,22§ r., 9,40 r., 10,03 r., 10,37 r., 11,25 r., 12,14* d., 1,42† d., 3,50 d., 5,02 d., 6,05 m., 7,26× m., 9,02 m., 10,05 m., 11,25 m., 12,09† n. Swehtdeenâs un ſwehtku deenâs. No Tukuma: 5,42 n., 9,48* r., 2,36 d., 6,36 mak. No Kemereem: 7,40† r., 8,52 r., 12,52 d., 4,25 d., 5,39† d., 7,40† m., 9,16§ m., 10,28† m. No Sloka: 6,15 r., 2,21 d., 6,37 m., 8,45 m., 9,57 m., 11,11 m. Peenahk Rigâ: 7,47 r., 8,14 r., 9,22† r., 10,37 r., 12,14* d., 2,38* d., 3,50 d., 5,02 d., 6,05 m., 7,26† m., 8,02 m., 9,02 m., 9,28† m., 10,05 m. 11§ m., 11,25 m., 12,09† n., 12,38 n.
Brauj starp Sloku un Kemereem u. starp Kemereem un Tukumu: § tikai no 6. maija. no 15. maija, × no 20. maija, † no 26. m.
Starp Rigu I — Dwinſku — Orli.
No Rigas I.: 10,10 m., 7,30 m., 8,40 d 11,30 pr. p., 10,30 pr. p. No Ogres: 11,13 m., 8,36 m., 4,38 d., 12,24 d., 11,29 pr. p. No Skrihweem: 12,18 n., 9,42 m., 5,40 d., 1,15 d., 12,30 d. No Kriſburgas 1,59 n., 11,27 m., 7,11 m., 2,31 d., 1,50 d. No Dwinſkas: 5,20 n., 1,50 n., 10,55 m., 5,45 d. No Witebſkas: 2,35 d., 7,17 r., 1,10 n. No Smolenſkas: 7,20 m., 11,15 pr. p. 5,05 n. No Roſlawlas: 10,45 m., 8,28 r. No Brjanſkas: 3,05 n., 5,05 d., 12,45 d. Peenahk Orlâ: 7,20 r., 9,10 m., 4,25 d.
Starp Orli — Dwinſku — Rigu I.
No Orlas: 10,18 m., 8 r., 3,15 d., No Brjanſkas: 8 n., 12,15 d., 8 m. No Roſlawlas: 7,20 r., 12,20 n. No Smolenſkas: 11,55 pr. p., 7,10 m., 3,55 n. No Witebſkas: 4,45 d., 11,44 m., 8,11 r. No Dwinſkas: 1,55 n., 5,10 n., 9,40 r., 4 d. No Kriſburgas 4,36 n., 7,54 r., 12 d., 8,02 m. No Skrihweem: 6,11 r., 9,28 r., 1,26 d., 7,17 m. No Ogres: 7,12 r., 10,27 r., 2,29 d., 8,05 m. Peenahk Rigâ: 8,10 r., 11,25 r., 3,20 d., 8,55 m.
Starp Rigu I — Mihlgrahwi.
No Rigas I.: 4 d., 12,30 d., 6,40 r. Peenahk Mihlgrahwî: 4,32 d., 1,02 d., 7,12 r. No Mihlgrahwja: 8,05 r., 2,18 d., 7,18 m. Peenahk Rigâ: 8,37 r., 2,47 d., 7,59 m.

Kreewſemes grika ſehkla
dabujama
Fr. Laſsmana
ſehkļu tirgotawâ, Rigâ.

Sirgi
top apſtrigâ aptopſchanâ peenemti. Peeſuhtijumi nododami ſchahs awiſes ekſpedizijâ ſem (Sirgi). 675a

Atturib. beedriba „Aukſelis“
Wasaras teatris.
„Aukſeka“ telpâs (uſ Peterburgas ſch. Nr. 5.)
Swehtdeen, 21. julijâ 1902. gadâ
Iſrahdîs:
Nelaimes putns.
Joku luga 3 zehleenôs, no O. Blumentala un G. Kadelburga. Latwiſki no Dubura.
Teatra ſahkums pulkſten 9 wakarâ.
Preeſch un pehz iſrahdes, ſahkot no pulkſten 5 deenâ:
deja.
Spehlês Schwana ſga muſikas kapele.
Teatra apmekletajeem balle par brihwu.
Eeejas maksa: I. weetâ 75 kap. II. weetâ 50 kap., zitâs weetâs (ſtahwweetâs) 40 kap.
Biletes eepreekſch dabujamas „Aukſeka“ telpâs pee ekonoma.
735a Komiteja.

Nordeku ugunsdſehſeju beedriba.
ſarihkos ſwehtdeen, 21. julijâ 1902. g., Ilgezemes parkâ, Dinamindes ielâ Nr. 50, Fr. Schindlera ſga ihpaſchumâ
Leelu dahrſa balli.
Spehlês beedribas kapele.
Krehſlai metotees ikſ illuminets un bengaliſki ugunots. Sahkums pulkſten 4 p. p.
Eeeja beedreem un bahrnam 30 kap., weeſeem 40 kap.
Leetainâ laikâ deja ſahlê.
687a Preekſchneeks.

Schnelles wariete.
Peekdeen, 19. julijâ 1902. g.
Italeeſchu pahrwehrſchanâs mahkſlineeka
C. Bernardi
weeſu iſrahdes ſahkums.
Paſpartu neder.

Дозволено цензурою Рига, 18-го іюня 1902 г. Drukajeſchi Kalnińſch & Deutſchmanis Rigâ, Maſâ Gredſenecka ielâ № 2.